

OSNUTEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV

STATUTA OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Javna razprava o spremembah in dopolnitvah statuta občine Ljubljana Moste-Polje, ki jo organizira Občinska konferenca SZDL v sodelovanju s skupščino občine in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini, bo potekala do

15. oktobra 1977

Pozivamo vse delovne ljudi in občane, da osnutek sprememb in dopolnitev statuta dobro proučijo, se aktivno vključijo v javno razpravo in tako prispevajo svoj delež, da bo le-ta čim uspešnejša.

Prosimo, da predloge in pripombe na spremembe in dopolnitve statuta občine posredujete statutarno pravni komisiji skupščine občine Ljubljana Moste-Polje, Proletarska c. 1

GRADIVO ZA JAVNO RAZPRAVO

AKCIJSKI PROGRAM JAVNE RAZPRAVE

Na podlagi dogovorjenih nalog in rokov ob vodenju javne razprave o spremembah statutov v Ljubljani je predsedstvo občinske konference na 20. seji 12. septembra 1977 verificiralo naslednji akcijski program:

Avgust-september

1. Priprava statutov za javno razpravo in sprejetje akcijskega programa
Nosilci: komisije za statut, izvršni odbor predsedstva OK SZDL
Rok: 20. 9.
2. Organiziranje operativnih skupin za vodenje razprave v KS in TOZD
Nosilec: IO predsedstev občinskih in mestne konference SZDL
Rok: od 1. do 5. 9. 1977
3. Seminar za člane operativnih skupin
Nosilci: komisije za statut in IO predsedstva občinske konference SZDL
Rok: do 20. 9. 1977
4. Seje občinskih in mestne skupščine
Nosilci: predsedniki občinskih in mestne skupščine ter člani operativnih skupin
Rok: od 13. do 15. 9. 1977
5. Obravnava osnutkov sprememb in dopolnitev statutov v družbenopolitičnih organizacijah občin in mesta
Nosilec: družbenopolitične organizacije
Rok: od 15. septembra do 20. oktobra 1977
6. Javne razprave
Nosilci: organizacije SZDL in sindikata v občini, KS in TOZD
Rok: od 15. septembra do 15. oktobra 1977

Oktober

7. Spremljanje javne razprave do 15. 10. 1977
Nosilci: IO predsedstev občinskih konferenc SZDL, IO predsedstva MK SZDL, komisije za statut in operativne skupine
8. Zbiranje in sistemiziranje zbranih pripomb iz javne razprave
Nosilci: občinske in mestna komisija za statut
Rok: do 20. 10. 1977
9. Ocena javne razprave in oblikovanje stališč do predlogov pripomb iz javne razprave
Nosilci: pristojni organi občinskih in mestne konference SZDL
Rok: do 20. 10. 1977

November

10. Proučitev predlogov in pripomb iz javne razprave, stališč družbenopolitičnih organizacij, priprava predloga sprejetih pripomb in njihova vgraditev v besedilo statutov. Obrazložitev odklonjenih pripomb iz javne razprave
Nosilci: komisije za statut občin in mesta
Rok: od 2. do 10. 11. 1977
11. Uskladitev predloga pripomb na besedilo osnutka statuta mesta z besedili statutov občin
Nosilec: komisija za statut mesta – razširjena seja
Rok: od 10. do 15. 11. 1977
12. Tisk predloga sprememb in dopolnitev občinskih in mestnega statuta in objava gradiva za delegate
Nosilci: komisije za statut občin in mesta
Rok: od 15. do 25. 11. 1977

December

13. Sklic sej skupščin občin in mesta – sprejem predlogov sprememb in dopolnitev statutov občin in statuta mesta
Nosilci: občinske in mestna skupščina
Rok: od 10. do 15. 12. 1977 oziroma od 20. do 29. 12. 1977

TA AKCIJSKI PROGRAM NE VELJA ZA VODENJE JAVNE RAZPRAVE O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH STATUTOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI. ZA KS VELJA LE ZADNJI ROK ZA SPREJEM, NAVEDEN V DECEMBRU POD TOČKO 13.

Predsedstvo OK SZDL
Ljubljana Moste-Polje

VSEBINA

- I. TEMELJNA NAČELA Str. 3
- II. SPLOŠNE DOLOČBE (čl. 1–9) Str. 4
- III. DRUŽBENOEKONOMSKI ODNOSI V OBČINI Str. 5
  1. Družbenoekonomski položaj delovnih ljudi v združenem delu (čl. 10–17)
  2. Družbeno planiranje (čl. 18–39)
  3. Gospodarske, družbene in druge dejavnosti (čl. 40–56)
  4. Varstvo borcev NOV (čl. 57)
  5. Urejanje prostora in varstvo človekovega okolja (čl. 58–61)
  6. Ljudska obramba in družbena samozaščita (čl. 62–76)
  7. Kadrovska politika in zaposlovanje (čl. 77–81)
  8. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe v občini (čl. 82–91)
  9. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine (čl. 92–106)
  10. Nadzorstvo nad zakonitostjo (čl. 107–112).
- IV. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI (čl. 113–114) Str. 14
  1. Samoupravljanje v združenem delu (čl. 115–116)
  2. Samoupravljanje v krajevnih skupnostih (čl. 117–123)
  3. Samoupravljanje v samoupravnih interesnih skupnostih (čl. 124–128)
  4. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje (čl. 129–139)
  5. Skupščinski sistem (čl. 140–154)
  6. Oblike osebnega izvajanja (čl. 155–174)
- V. SKUPŠČINA OBČINE Str. 18
  1. Položaj in pristojnosti (čl. 175–177)
  2. Sestava (čl. 178–179)
  3. Pristojnosti in delo zborov (čl. 180–193)
  4. Predsednik, podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov (čl. 194–202)
  5. Sekretar skupščine (čl. 203–204)
  6. Delovna telesa skupščine in zborov (čl. 205–209)
- VI. IZVRŠNI SVET (čl. 210–227) Str. 22
- VII. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI (čl. 228–239) Str. 24
- VIII. DRUŽBENI SVETI (čl. 240–241) Str. 25
- IX. AKTI SKUPŠČINE OBČINE IN NJENIH ORGANOV (čl. 242–252) Str. 25
- X. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ (čl. 253–260) Str. 25
- XI. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ (čl. 261–265) Str. 26
- XII. SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENO-POLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI (čl. 266–272) Str. 26
- XIII. SPREMEMBE STATUTA OBČINE (čl. 273–276) Str. 27
- XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE (čl. 277–280). Str. 27

UVOD

k spremembam in dopolnitvam statuta občine Ljubljana Moste-Polje

Predlagane spremembe in dopolnitve statuta naše občine je narekovala vrsta dejavnikov. Po sprejetju zvezne in republiške ustave 1974 so bili v vsestranski akciji za njuno uveljavitev sprejeti tudi številni sistemski zakoni in drugi dokumenti, oblikovane so bile samoupravne interesne skupnosti, potrjena je bila njihova vloga v našem vsakdanjem samoupravnem življenju in delovanju. Vse to je narekovalo, da naše statute, ki naj odražajo konkretno stanje, pravice in dolžnosti, dopolnimo in uskladimo. Pri tem sta še posebno pomembna Zakon o združenem delu in zakon o planiranju, ki nalagata tudi družbenopolitičnim skupnostim dolžnosti in naloge.

V triletnem delovanju novega, delegatskega skupščinskega sistema, smo prišli do dobrih izkušenj in spoznanj, ki omogočajo boljše funkcioniranje ter medsebojno usklajevanje številnih dejavnikov, ki sodelujejo v našem samoupravnem dogovarjanju in odločanju. Prav je, da vsa ta spoznanja vključimo v samoupravne akte in jih uzakonimo.

Sprememb in dopolnitev statutov smo se v Ljubljani lotili enotno v vseh občinskih skupščinah in v mestu. Naj pa posebej poudarim, da bodo določila občinskih in mestnega statuta usklajena in bodo kot celota zaokroženo obsegala celotni družbenopolitični, ekonomski in samoupravni položaj delovnih ljudi in občanov, kot jim ga dajejo ustavi in zakon o združenem delu.

Seveda prvi osnutki, ki so sedaj mesec dni v javni razpravi, še niso idealno usklajeni in nas tu čaka še kaj dela. Naj pa opozorim, da so v osnutku sprememb in dopolnitev občinskega statuta na novo obdelana in dopolnjena naslednja poglavja:

- družbeno planiranje,
- ljudska obramba in družbeno samozaščita,
- varstvo človekovega okolja,

- sredstva za skupne in splošne potrebe,
- družbeno varstvo samoupravnih pravic,
- nadzorstvo nad zakonitostjo organizacij združenega dela in samoupravnih organizacij in skupnosti,
- krajevna skupnost,
- družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje,
- skupščinski sistem,
- pristojnosti in delo zborov skupščine.

Statutarna komisija, ki je pripravljala osnutek za javno razpravo, se je pri svojem delu vseskozi zavedala, da še niso zajeta vsa določila ustave in sistemskih zakonov ter da bo treba v javni razpravi še marsikaj dopolniti in uskladiti. Nekateri misli in ideje, ki so vnesene v osnutek, niso dorečene, oziroma niso do kraja premišljene ali pa niso dobro izražene. Vse to bomo morali v javni razpravi razčistiti in uskladiti.

Zato je pomembno, da bodo naše javne razprave, ki bodo trajale do 15. oktobra, premišljene in konstruktivne. Vse pripombe bodo bogat prispevek k našemu skupnemu snovanju dokumenta, ki bo osnova našega samoupravnega delovanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v občini in mestu.

Javna razprava o osnutku sprememb in dopolnitev občinskega statuta sovpada z razpravami o uresničevanju zakona o združenem delu v temeljnih organizacijah združenega dela ter z razpravami o dopolnitvah statutov krajevnih skupnosti. Vse to tvori zaokroženo celoto, ki bo še poglobila in utrdila naš družbenopolitični sistem, temelječ na samoupravnem odločanju delovnih ljudi in občanov.

Naše skupne napore usmerimo torej v to, da bomo v vseh teh dokumentih res konkretno uveljavili vsa določila ustav in zakona o združenem delu ter jih kasneje pri svojem vsakdanjem samoupravnem delovanju tudi dosledno uresničevali.

OSNUTEK

Na podlagi 185. člena ustave SRS (Ur. l. SRS 7/74) je skupščina občine Ljubljana Moste-Polje na skupni seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupaj s skupščinami SIS za vzgojo in izobraževanje, SIS za

zdravstvo, SIS za socialno varstvo, SIS za kulturo in SIS za telesno kulturo dne . . . . . po poprejšnji javni razpravi v SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacijah sprejela

STATUT OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE

kot skupni dogovor delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

I. TEMELJNA NAČELA

Občina je kot temeljna samoupravna družbenopolitična skupnost združba delovnih ljudi in občanov, ki živimo, delamo in uresničujemo določila ustav SFRJ in SRS, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov, ki zagotavljajo oblast delavskega razreda, temelječo na samoupravljanju vseh delovnih ljudi in občanov.

Izhajajoč iz ustavnih načel, temeljijo družbenoekonomski in družbenopolitični odnosi v občini Ljubljana Moste-Polje na svobodnem združenem delu delovnih ljudi s produkcijskimi sredstvi, ki so družbeno lastnina, na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda ter na oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Družbeno lastnina proizvodnih sredstev je osnova svobodnega združenega dela in položaja delavskega razreda v proizvodnji in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji kot tudi osnova z lastnim delom pridobljene osebne lastnine.

Podlaga za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in za prilaščanje proizvoda družbenega dela je človekovo delo.

Osnova vseh oblik združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije in samoupravne integracije združenega dela je temeljna organizacija združenega dela kot temeljna oblika združenega dela, v kateri delovni ljudje uresničujemo svoje neodtujljive pravice in dolžnosti. Pri delu upravljamo z družbenimi sredstvi, s svojim delom ustvarjamo delovne pogoje ter odločamo o rezultatih svojega dela.

Swobodno menjavo dela uresničujemo delovi ljudje in občani neposredno v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih.

Delavski razred in vsi delovni ljudje v občini smo nosilci oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev.

Neodtujljiva pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov obči-

ne Ljubljana Moste—Polje je naš samoupravni položaj, ki temelji na ustavno opredeljenem družbeno-ekonomskem in političnem sistemu.

Nihče ne sme delovnim ljudem in občanom kratiti svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja ustavi Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Slovenije ter ta statut.

Delovni ljudje in občani uresničujemo in varujemo svoboščine, pravice in dolžnosti neposredno, v SZDL, v Zvezi sindikatov, v Zvezi socialistične mladine in v Zvezi združenj borcev NOV ter družbenih organizacijah, društvih in združenjih, katerih idejna, vodilna in politična sila je Zveza komunistov. V teh organizacijah se dogovarjamo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

Delovni ljudje in občani v samoupravnih organih, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih ter organih družbenopolitičnih skupnosti s svojo dejavnostjo neposredno:

- širimo in krepimo materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijamo proizvodne sile, večamo proizvodnost dela in nenehno razvijamo socialistične samoupravne odnose;
- ustvarjamo možnosti za odpravljanje razlik med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človekovo delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;
- širimo, razvijamo in poglobljamo vse oblike samoupravljanja ter gradimo med ljudmi odnose, ki temeljijo na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in na svobodni dejavnosti človeka;
- prispevamo k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti, tovarištva in vzajemnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;
- organiziramo in izvajamo priprave za ljudski odpor ter družbeno samozaščito in s tem zagotavljamo osnovne pogoje varovanja svobe, neodvisnosti in suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije in razvoj samoupravne socialistične družbe;
- negujemo, razvijamo in poglobljamo vrednote narodnoosvobodilnega boja, ljudske revolucije in socialistične graditve ter s tem ohranjamo in razširjamo idejno politične možnosti za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

Delovni ljudje in občani uresničujemo in odločamo o svojih skupnih interesih v občini organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega združevanja in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih ter združenjih, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v skupščini občine in v drugih organih samoupravljanja.

Delegatski sistem omogoča delovnim ljudem v združenem delu, da tudi zunaj temeljne organizacije združenega dela in v okviru družbenopolitičnih skupnosti odločamo o ustvarjenem dohodku, o svojem položaju v družbi in o zadovoljevanju splošnih družbenih, osebnih in skupnih potreb.

Delovni ljudje in občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, v krajevnih skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih uresničujemo svoje pravice in dolžnosti tudi v skupščini občine. Temeljno izhodišče pri organiziranju delegatskega skupščinskega sistema je zagotovitev zastopanosti v skupščini občine vseh skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Zveza komunistov v občini kot del Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije je s svojim usmerjevalnim idejnim in političnim delom, v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja glavni pobudnik in nosilec politike za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti.

Socialistična zveza delovnega ljudstva kot najširša družbenopolitična organizacija delovnih ljudi in občanov v občini, ki se aktivno opredeljuje za socialistično samoupravljanje in neuvrčenost in kot enotna fronta vseh socialističnih sil v občini, na čelu z ZK, omogoča delovnim ljudem in občanom, da na enotni idejnopolični podlagi usmerjamo družbeni razvoj občine ter zavzemamo politična stališča in oblikujemo pobude glede reševanja posameznih vprašanj tako v občini kot v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je skupaj z drugimi druž-

benopolitičnimi organizacijami in socialističnimi silami ter proizvodno in teritorialno organiziranimi delovnimi ljudmi in občani temelj in povezovalni dejavnik občinskega družbenopolitičnega sistema in enakopravni sestavni del delegatskega skupščinskega sistema v občini. V ta namen delovni ljudje in občani v SZDL zlasti:

- obravnavamo družbena vprašanja in dajemo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, usklajujemo mnenja, zavzemamo politična stališča glede reševanja teh vprašanj in predlagamo možne rešitve;
  - določamo program politične aktivnosti, družbena merila za volitve delegacij in delegatov, zagotavljamo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za opravljanje drugih javnih in družbenih funkcij;
  - obravnavamo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov;
  - spremljamo delo organov samoupravljanja in oblasti ter nosilcev javnih in drugih družbenih funkcij ter izražamo svoja mnenja in ocene;
  - ustvarjamo pogoje za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbenem in političnem življenju.
- Zveza socialistične mladine aktivno sodeluje v vseh tokovih družbenopolitičnega življenja in dela ter revolucionarne socialistične vzgoje.

Zveza socialistične mladine in druge organizacije, ki združujejo mlade, se zavzemajo za marksistični svetovni nazor, za uresničevanje programskih ciljev, opredeljenih v nalogah ZKJ, ki dajejo osnovo za družbeno aktivnost mlade generacije. Zavzemajo se za enotnost mlajših in starejših generacij, za enotnost vseh borcev za socializem, ki temelji na idejnih in političnih ciljih naše revolucije.

Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne vojne kot posebna družbenopolitična organizacija aktivnih borcev za socialistično samoupravljanje deluje v okviru enotne fronte organiziranih socialističnih sil. Zavzema se za večje in intenzivnejše angažiranje vseh borcev iz narodnoosvobodilne vojne in njihovih organizacij skupaj z mladimi generacijami v boju delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov za utrjevanje in nadaljnje bogatenje pridobitev socialistične revolucije in socialistične samoupravne graditve.

Delovni ljudje prostovoljno organizirani v sindikatu, se zavzemamo za tak družbenoekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustrežata interesom in težnjam delavskega razreda, še zlasti pa za uresničevanje samoupravnih in drugih pravic in interesov delovnih ljudi za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s splošnimi interesi, za usposabljanje delovnih ljudi pri opravljanju samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično določanje kandidatov za člane delegacij, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Druge družbene organizacije, društva in združenja v občini delujejo pri uresničevanju ciljev revolucije, samoupravnega razvoja naše družbe v okviru svojih programov dela.

Materialne in druge možnosti za uresničevanje ustavnih funkcij družbenopolitičnih organizacij v občini zagotavlja občina v mejah svojih pravic in dolžnosti.

Ta temeljna načela so sestavni del statuta občine Ljubljana Moste—Polje in so podlaga za tolmačenje njegovih določb.

Iz temeljnih načel morajo izhajati vsi splošni akti, ki določajo politiko samoupravnega razvoja v občini.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani ustvarjamo in zagotavljamo možnosti za svoje življenje in delo, usmerjamo družbeni razvoj, uresničujemo svoje interese, zadovoljujemo skupne potrebe, izvršujemo funkcijo oblasti in opravljammo druge družbene zadeve.

Pri uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini, odločamo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in druge organizacije združenega dela, v krajevne skupnosti, samo-

upravne interesne skupnosti in druge temeljne samoupravne organizacije in skupnosti in v druge oblike samoupravnega združevanja, v družbenopolitične organizacije s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

V občini delovni ljudje in občani zlasti:

- ustvarjamo in razvijamo materialne in druge možnosti za življenje in delo; spremljamo, usmerjamo in usklajujemo gospodarski in družbeni razvoj; določamo, usklajujemo in uresničujemo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujemo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe, urejamo medsebojne odnose; organiziramo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanovljamo skupne organe samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljamo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti, zagotavljamo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljamo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujemo zakonitost ter organiziramo in opravljamo družbeno nadzorstvo; zagotavljamo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov, organiziramo in uresničujemo družbeno samozaščito, urejamo in organiziramo ljudsko obrambo, izvajamo in usklajujemo pripravke za ljudski odpor ter urejamo druga vprašanja s teh področij;
- skrbimo za urejanje naselij in drugega prostora, za varstvo človekovega okolja, za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari in splošni rabi;
- z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljamo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;
- zagotavljamo in skrbimo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbimo za varstvo vojaških delovnih in drugih invalidov, za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;
- skrbimo za varstvo borcev narodnoosvobodilne vojne in drugih borcev ter žrtev fašističnega nasilja;
- načrtujemo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljamo razvoj stanovanjske graditve, sprejemamo odločitve o urbanih in nistični dokumentaciji, zagotavljamo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujemo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj, posebno skrb posvečamo stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči in zagotavljamo reševanje stanovanjske problematike borcev in invalidov NOV;
- razvijamo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbimo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturnih organizacij in društev, skrbimo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter spomenikov ljudske revolucije;
- oblikujemo kadrovske politike in zagotavljamo njeno uresničevanje, usklajujemo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;
- uresničujemo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;
- sodelujemo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

3. člen

Delovni ljudje in občani uresničujemo določene skupne interese ter izvršujemo določene pravice in dolžnosti v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti zaradi uresničevanja tistih nalog, ki zahtevajo enotno urejanje in izvajanje v Ljubljani in so določene s statutom mesta Ljubljana.

4. člen

Občina Ljubljana Moste-Polje (v nadaljnjem besedilu: občina) je pravna oseba. Občino kot pravno osebo zastopa izvršni svet skupščine občine (v nadaljnjem besedilu: izvršni svet), če ni glede posameznih vprašanj zastopanja z zakoni ali tem statutom drugače določeno. Sedež skupščine občine je v Ljubljani, Proletarska c. 1.

5. člen

Območje občine obsega naslednje katastrske občine in naselja: k.o. Bizovik: Bizovik, Fužine, Spodnja Hrušica, Zgornja Hrušica k.o. Brinje (del), Ljubljana (del) k.o. Dobrunje: Dobrunje (del), Podmolnik (del), Zadvor, Zavogljje k.o. Dolsko: Dolsko k.o. Javor: Javor, Besnica (del) k.o. Kašelj: Podgrad, Polje (del), Spodnji Kašelj, Vevče, Zalog, Zgornji Kašelj k.o. Karloško predmestje (del); Ljubljana (del) k.o. Laze: Laze pri Dolskem k.o. Lipoglav: Brezje pri Lipoglavu, Mali Lipoglav, Pance, Repče, Selo pri Pancah, Veliki Lipoglav k.o. Moste: Ljubljana (del) k.o. Petelinje: Kamnica, Petelinje k.o. Podmolnik: Dobrunje (del), Podmolnik (del), Šentpavel k.o. Senožeti: Senožeti k.o. Slape: Polje (del), Slape, Studenec k.o. Sostro: Češnjice, Podlipoglav, Sadinja vas, Sostro, Zagradišče k.o. Stožice (del): Jarše (del) k.o. Križ: Križevska vas, Vrh pri Dolskem, Zagorica pri Dolskem k.o. Bežigrad (del): Ljubljana (del) k.o. Šmartno ob Savi (del): Hrastje, Obrije, Šmartno ob Savi k.o. Štepanja vas: Ljubljana (del) k.o. Vodmat (del): Ljubljana (del) k.o. Vinje: Klopce, Osredke, Vinje k.o. Volavlje (del): Besnica (del), Dolgo brdo, Gaberje pri Jančah, Janče, Prežganje, Tuji grm, Vnajnarje, Zgornja Besnica, Volavlje, Ravno brdo k.o. Trebeljevo (del): Veliko Trebeljevo, Malo Trebeljevo, Mali vrh k.o. Zadobrova (del): Sneberje, Spodnja Zadobrova, Zgornja Zadobrova. Zakon določa pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitev z drugo občino.

6. člen

V občini uresničujemo svoje pravice in dolžnosti delovni ljudje in občani, ki živimo ali delamo na območju občine.

7. člen

Občina lahko zaslužnim delovnim ljudem in občanom, samoupravnim organizacijam in skupnostim družbenopolitičnim in družbenim organizacijam in društvom podeljuje naziv častnega občana, domicil in nagrade ter priznanja.

Podeljevanje naziva častnega občana, domicila, nagrad ter priznanj uredi skupščina občine s posebnim odlokom.

8. člen

Praznik občine je 27. april, ki ga praznujemo delovni ljudje in občani v spomin za začetek organiziranega odpora proti okupatorju na območju občine.

Krajevne skupnosti lahko določijo svoje praznike v spomin na pomembne dogodke iz NOV ali revolucionarnega delavskega gibanja, ki so se odvijali na njihovem območju, s svojim statutom.

9. člen

Občina se lahko pobrati in vzpostavlja prijateljske stike z drugimi občinami. O pobratenju ali vzpostavljanju prijateljskih stikov sprejme skupščina občine posebno listino.

III. DRUŽBENOEKONOMSKI ODNOSI V OBČINI

1. Družbenoekonomski položaj delovnih ljudi v združenem delu

10. člen

Družbenoekonomski položaj delovnih ljudi je zagotovljen z ustavo, zakoni in tem statutom, posebej pa še:

- s pravico dela z družbenimi sredstvi, ki jo pridobivamo s tem, da vključimo v združeno delo v organizaciji združenega dela in na ta način zadovoljujemo svoje osebne in družbene potrebe;
- da odločamo o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih celotne družbene reprodukcije;
- z uresničevanjem pravice dela z družbenimi sredstvi s katerimi si ne moremo pridobivati materialnih koristi in drugih prednosti, ki ne temeljijo na našem delu;

- da urejamo medsebojna razmerja pri delu, odločamo o dohodku, ki ga dosežemo v različnih oblikah združevanja dela in sredstev ter pridobivamo osebni dohodek;
- s pridobivanjem dohodka v organizacijah združenega dela tistih dejavnosti, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti podlaga za vrednotenje rezultatov dela, s svobodno menjavo svojega dela z delom delovnih ljudi, katerih potrebe na omenjenem področju zadovoljujemo;
- z našim položajem v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih oblikah združevanja dela in v samoupravnih interesnih skupnostih, ki nam zagotavlja ekonomsko stabilnost in socialno varnost med delom in po izteku delovne dobe.

Ko delovni ljudje v združenem delu uresničujemo pravico dela z družbenimi sredstvi, smo vzajemno odgovorni, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu ta sredstva družbeno in ekonomsko smotrno uporabljamo in jih kot materialno osnovo celotnega družbenega dela nenehno obnavljamo, povečujemo in izboljšujemo ter svoje delovne obveznosti vestno izpolnjujemo.

11. člen

V socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosih delovni ljudje združujemo svoje delo in sredstva, ki so družbena lastnina v našem upravljanju, v različne oblike združevanja in medsebojnega sodelovanja ter se povezujemo v sistem samoupravnega združenega dela.

V sistem samoupravnega združenega dela se povezujemo tudi kmetje in delovni ljudje, ki samostojno opravljamo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov, s tem da na podlagi skupnih interesov ter po načelih prostovoljnosti in enakopravnosti združujemo svoje delo in delovna sredstva v zadruge ali druge oblike združevanja in da neposredno ali preko zadrug sodelujemo z organizacijami združenega dela.

12. člen

Organizacije združenega dela, ki proizvajajo oziroma prodajajo blago ali opravljajo storitve za neposredno porabo občanov, morajo ustvarjati pogoje in spodbujati organiziranje potrošnikov blaga oziroma uporabnikov storitev za raziskovanje in ugotavljanje njihovih potreb in interesov ter za planiranje in usklajevanje odnosov med proizvodnjo in porabo na trajnejši podlagi.

13. člen

Delovni ljudje v temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih imamo pravico in dolžnost, da planiramo in usklajujemo družbeni in materialni razvoj svojih organizacij oziroma skupnosti. Z usklajenim planiranjem določamo odnose v družbeni reprodukciji, zlasti pa odnose pri pridobivanju dohodka, razpolaganju z dohodkom in uporabi sredstev ter določamo možnosti za razvoj materialne osnove dela ter za zadovoljevanje svojih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb.

Če organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje ne spoštuje sprejetih obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov o osnovah planov in s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnosti delavcev pri delu in pridobivanju dohodka, mora skupščina občine nastopiti proti takšni organizaciji združenega dela z ukrepi, ki jih določa zakon.

14. člen

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih imamo pravico in dolžnost, da v okviru svoje redne dejavnosti organiziramo, uresničujemo in pospešujemo ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Pri organiziranju, uresničevanju in pospeševanju ljudske obrambe in družbene samozaščite določamo delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih programe ukrepov in aktivnosti in v ta namen zagotavljamo materialna sredstva in sprejemamo ustrezne samoupravne akte ter druge potrebne ukrepe.

15. člen

Delovni ljudje v organizaciji združenega dela organiziramo opravljanje dejavnosti organizacije tako, da zagotavljamo varnost pri delu in izvajamo potrebne ukrepe za varstvo pri delu in za varstvo delovnega okolja.

16. člen

Organizacije združenega dela morajo pri opravljanju svoje dejavnosti varovati naravne vrednote in zagotavljati potrebne pogoje za varstvo in izboljšanje človekovega okolja ter preprečevati vzroke in odstranjevati škodljive posledice, ki ogrožajo naravne in z delom ustvarjene vrednote človekovega okolja.

17. člen

Delovni ljudje v združenem delu prispevamo sredstva za splošne z ustavo določene družbene potrebe, ki jih zadovoljujemo v občini in drugih družbenopolitičnih skupnostih, s tem da plačujemo tem skupnostim iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov davke in druge davščine v skladu z namenom oziroma s cilji, za katere so namenjena.

2. Družbeno planiranje

18. člen

Delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih z družbenim planiranjem zagotavljamo:

- skupno razvojno družbenoekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi zagotavljamo uresničevanje razvoja občine in njegovo usklajevanje z razvojem mest Ljubljana, ljubljanske regije in širših družbenopolitičnih skupnosti ter pospešujemo in usklajujemo razvoj posameznih dejavnosti;
- ekonomsko in družbeno kontrolo nad celoto družbene reprodukcije ter nad pogoji, sredstvi in rezultati na vseh stopnjah v vseh oblikah združenega dela;
- usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbe ter materialnih razmerij v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih, obvladovanje stihijskega trga in razvojnih nenakomernosti v delovnih pogojih in pridobivanju dohodka;
- najugodnejše možnosti za razvoj proizvodnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih možnosti ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca.

19. člen

Dohodek je temeljna kategorija planiranja, ekonomskih analiz in ocen uresničevanja planov.

Planiranje dohodka obsega planiranje možnosti in osnov za doseganje in rast dohodka in njegovo razporejanje na osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve v okviru samoupravno dogovorjenih medsebojnih pravic in obveznosti.

V dohodku, ki ga dosežajo temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji, so izraženi rezultati celotnega družbenega dela. Zato se z delitvijo tako doseženega dohodka zagotavljajo materialne osnove za delo delovnih ljudi v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih.

20. člen

Namen družbenega planiranja v občini je zagotoviti uresničevanje skupnih interesov in ciljev gospodarskega in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delovnimi ljudmi, organiziranimi v združenem delu, ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

21. člen

Družbeni plan občine, plani krajevnih skupnosti, plani samoupravnih interesnih skupnosti in plani drugih dejavnosti, ki s svobodno menjavo dela pridobivajo dohodek iz združenega dela materialne proizvodnje, morajo biti v skladu z dohodkom, ki ga planirajo in dosežajo temeljne organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

Družbeni plan občine je sestavljen plan iz usklajenih planov temeljnih organizacij združenega dela, planov krajevnih skupnosti in planov samoupravnih interesnih skupnosti.

22. člen

Srednjeročni družbeni plan občine je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine.

Srednjeročni družbeni plan občine se praviloma sprejema za obdobje petih let.

Občina ima lahko tudi dolgoročni družbeni plan.

Dolgoročni družbeni plan se praviloma sprejema za obdobje, daljše od petih let.

Odločitev o izdelavi srednjeročnega in dolgoročnega družbenega plana sprejme skupščina občine skupno s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti, ki so del skupščinskega sistema.

23. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja moramo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat letno analizirati, kako se ta uresničuje ter po potrebi usklajevati planska predvidevanja z dejanskimi možnostmi in potrebami, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopati v prihodnjem letnem obdobju.

24. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije, oziroma skupnosti, plan občine pa na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

25. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi skupščine občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravljanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Strokovne službe in upravni organi skupščine občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

26. člen

Temeljna organizacija združenega dela v skladu z zakonom samostojno pripravlja in sprejema svoj plan ter pripravlja elemente za samoupravne sporazume o temeljih plana delovne organizacije, sestavljene organizacije, KS, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Sindikati sodeluje pri družbenem planiranju s tem, da sproža pobude za samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje o osnovah planov in se sam udeležuje sporazumevanja in dogovarjanje v zvezi z določanjem osnov in meril za pridobivanje in razporejanje dohodka.

27. člen

Samoupravne sporazume o temeljih planov delovne organizacije, sestavljene organizacije, KS, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti sklepajo za temeljno organizacijo združenega dela njen delavski svet oziroma v skladu z zakonom drug samoupravni organ, za drugo samoupravno organizacijo pa njen organ upravljanja. Delavski svet temeljne organizacije združenega dela sme sklepati samoupravne sporazume o osnovah plana iz prejšnjega stavka, če so ti sporazumi v skladu z elementi za samoupravno sporazumevanje, ki so jih določili delovni ljudje temeljne organizacije združenega dela.

Če so s samoupravnim sporazumom o osnovah plana delovne organizacije posamezna vprašanja urejena drugače, kot je določeno v prejšnjem odstavku tega člena, ga sme delavski svet temeljne organizacije združenega dela skleniti le, če se z njim strinja večina vseh delovnih ljudi temeljne organizacije združenega dela na način, ki ga določa njen statut.

28. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, informacijske dejavnosti ter drugih družbenih dejavnosti ter temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, za katere je v zakonu ali odloku skupščine občine oziroma skupščine mesta Ljubljane določeno, da opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, sklepajo samoupravne sporazume in sprejemajo plan pod pogoji in na način, s katerim se zagotavlja uresničevanje posebnega družbenega interesa.

29. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti sklepajo samoupravne organizacije in skupnosti, ki so ustanovile samoupravno interesno skupnost in vse organizacije združenega dela ter delovne skupnosti, ki združujejo delo in sredstva, da bi prek samoupravne interesne skupnosti uresničevale skupne potrebe in interese, tako kot je določeno v statutu te skupnosti.

30. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana krajevnih skupnosti sklepajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravico in dolžnost, da v njej uresničujejo določene interese svojih delovnih ljudi oziroma svojih članov samoupravne interesne skupnosti, katerih člani uresničujejo svoj interes na območju krajevne skupnosti, ter delovni ljudje in občani na način, ki jih določajo statut krajevne skupnosti, statuti temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti.

31. člen

Pri sklepanju samoupravnih sporazumov o osnovah plana samoupravne interesne skupnosti sodelujejo tudi pristojni organi občine, če je samoupravna interesna skupnost ustanovljena za opravljanje dejavnosti, oziroma zadev, za katere je z zakonom ali na zakonu temelječim odlokom skupščine občine oziroma skupščine mesta Ljubljana določeno, da so posebnega družbenega pomena.

32. člen

Družbeni plan občine sprejme skupščina občine soglasno s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Skupščina občine sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pripravi družbenega plana občine.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren, da se pravočasno določi delovni program priprave družbenega plana in opravijo vsa dejanja, ki so nujna za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana.

33. člen

O osnovah družbenega plana občine se dogovarjajo organi samoupravnih organizacij oziroma skupnosti in organi skupščine občine. O poteku dogovarjanja o osnovah družbenega plana in o drugih vprašanih v zvezi s pripravo družbenega plana obvešča skupščino občine izvršni svet.

34. člen

Dogovore o osnovah družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom po predhodni javni obravnavi med delovnimi ljudmi in občani v združenem delu in v krajevni skupnosti, izvršni svet v imenu občine ter pristojni organi organizacij združenega dela, KS, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

35. člen

Z družbenim planom občine se usklajujejo materialni in drugi odnosi pri uresničevanju ekonomskih, socialnih, kulturnih, stanovanjskih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov.

Družbeni plan občine določa zlasti:

- temelje razvojne politike občine
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev ekonomskega razvoja, prostorskega urejanja ter temeljne usmeritve za razvoj posameznih gospodarskih dejavnosti;
- temeljna razmerja v delitvi dohodka na splošno, skupno in osebno porabo;
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje gospodarskega in socialnega razvoja;
- možnosti in ukrepe za razvoj zaposlovanja ter za nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev delovnih ljudi in občanov;
- možnosti in ukrepe za razvoj družbenih dejavnosti in oblik socialne zaščite delovnih ljudi in občanov;
- možnosti in ukrepe prostorskega urejanja ter gospodarnega izkoriščanja zemljišč in dobrin v splošni rabi za razvoj gospodarstva, komunalne dejavnosti, stanovanjske izgradnje, družbenih in ostalih dejavnosti;

- možnosti in ukrepe za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja;
- možnosti in ukrepe za razvijanje obrambne sposobnosti, varnosti in družbene samozaščite;
- možnosti in ukrepe za razvijanje drugih dejavnosti, pomembnih za življenje in delo delovnih ljudi in občanov.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o osnovah srednjeročnih planov SR Slovenije in mesta Ljubljana ter z dogovori, sklenjenimi v okviru medobčinskega in regijskega sodelovanja.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki za občino ter za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini izvirajo iz zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je v mejah svojih, v ustavi določenih pravic in dolžnosti, sprejela skupščina občine.

36. člen

Osnutek družbenega plana občine pripravi izvršni svet in ga predloži v obravnavo skupščini občine.

Ob predložitvi družbenega plana občine mora izvršni svet obvestiti skupščino občine o vprašanih bistvenega pomena za določitev skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba uresničiti v planskem obdobju, pa o njih do predložitve osnutka ni bilo mogoče doseči dogovora s posameznimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

37. člen

Na podlagi dogovorov o osnovah družbenega plana občine in na podlagi usklajenih stališč iz javne obravnave o osnutku družbenega plana občine med delovnimi ljudmi in občani v združenem delu in v krajevnih skupnostih, določi izvršni svet predlog družbenega plana občine in ga predloži skupščini občine v sprejem.

Če do roka, ki je bil določen za predložitev predloga družbenega plana občine, ni bil dosežen dogovor o vprašanih iz prejšnjega člena, predlaga izvršni svet skupščini občine, da sprejme ukrepe, za katere je pooblaščen z ustavo in zakonom.

38. člen

Če organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje ne spoštuje sprejetih obveznosti samoupravnih sporazumov in dogovorov o osnovah plana občine ter s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnost delavcev pri pridobivanju dohodka, ukrepa skupščina občine na predlog izvršnega sveta.

39. člen

Izvršni svet je dolžan spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in skupščini občine v roku, ki ga sama določi, najmanj pa dvakrat letno predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju skupaj s svojo oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje planov v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter ocenjenih možnosti za njegovo uresničevanje predlaga izvršni svet skupščini občine smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Če izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga skupščini občine spremembe in dopolnitve družbenega plana.

Bistvene spremembe in dopolnitve družbenega plana občine se spremenijo in dopolnijo po postopku, ki je za sprejem družbenega plana občine določen z zakonom ter s tem statutom.

3. Gospodarske, družbene in druge dejavnosti

40. člen

Delovni ljudje in občani spremljamo, usmerjamo in usklajujemo razvoj gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, spremljamo in analiziramo poslovanje organizacij združenega dela, jih vzpodbujamo in podpiramo pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela.

Delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela so dolžni na podlagi sprejetih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov skrbeti za hitrejši razvoj gospodarskih dejavnosti v občini z združevanjem dela in sredstev.

41. člen

Delovni ljudje in občani spodbujamo vse oblike združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, sodelujemo pri urejanju medsebojnih razmerij ter usklajujemo proizvodne in druge dejavnosti v samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela, vzpostavljamo razmerja med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje in organizacijami združenega dela družbenih dejavnosti, spodbujamo samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujemo sredstva, uresničujemo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

42. člen

Delovni ljudje v temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela v občini, ki se ukvarjamo s prometom blaga in storitev na debelo oziroma z izvoznimi posli ali drugimi zunanjetrgovinskimi posli, ter proizvodne in druge organizacije združenega dela, s katerimi te trajno poslujejo, uredimo medsebojne odnose o soudeležbi pri ustvarjenem dohodku s samoupravnim sporazumom v skladu z zakonom.

Delovni ljudje in občani sodelujemo z organizacijami združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev na drobno kot potrošniki, organizirani v krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah potrošnikov.

43. člen

Delovni ljudje in občani spodbujamo razvoj storitvenih dejavnosti, sodelujemo pri oblikovanju politike in načrtovanju razvoja malega gospodarstva in tistih storitvenih dejavnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za življenje in delo.

44. člen

Delovni ljudje v združenem delu, delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljamo umetniško, kulturno, odvetniško ali drugo poklicno dejavnost, kmetje in drugi delovni ljudje, ki opravljamo dejavnost z osebnim delom, z delovnimi sredstvi, ki so v lasti občanov, delovni ljudje, katerih dopolnilno delo uporabljamo delovni ljudje in občani, imamo svoj družbeno ekonomski položaj, kot je določen z zakonom.

45. člen

Delovni ljudje in občani neposredno po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter skupščini občine in njenih organih zagotavljamo pogoje za opravljanje gospodarskih, družbenih in drugih dejavnosti, ki so nenadomestljiv pogoj za življenje in delo.

Skupščina občine določi z odlokom, ki temelji na zakonu, katere dejavnosti organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarske, družbene in druge dejavnosti so posebnega družbenega pomena in uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa ter v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

46. člen

Na področjih komunalnih dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov, če je trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov, se lahko ustanovijo samoupravne interesne skupnosti, v katerih se uresničujejo skupni interesi, določeni s samoupravnim sporazumom.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih se delovni ljudje kot porabniki proizvodov in storitev združujemo z delovnimi ljudmi, ki opravljajo te dejavnosti in zadovoljujemo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujemo sredstva in določamo namen njihove uporabe, opredeljujemo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemamo in uresničujemo programe dela in razvoja, vplivamo na oblikovanje cen in sodelujemo pri odločanju politike cen, uresničujemo druge skupne interese ter medsebojno urejamo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

47. člen

Na področju komunalnih dejavnosti delovni ljudje in občani usklajujemo in uresničujemo svoje skupne interese in solidarno

zadovoljujemo svoje osebne in skupne potrebe.

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela ter v krajevnih skupnostih kot uporabniki komunalnih storitev skupaj z delavci komunalnih organizacij združenega dela ustanovimo komunalno skupnost.

V komunalni skupnosti odločamo o planih komunalnih dejavnosti, o združevanju in uporabi sredstev za komunalne dejavnosti, o pogojih in načinu opravljanja komunalnih dejavnosti ter o uresničenju drugih skupnih interesov na področju komunalnih dejavnosti. Uporabniki in izvajalci komunalnih storitev s samoupravnim sporazumom določimo skupne zadeve in interese, ki jih uresničujemo v temeljnih in drugih komunalnih skupnostih in zvezah teh skupnosti.

48. člen

Delovni ljudje in občani samostojno rešujemo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljamo in združujemo sredstva za ta namen ter urejamo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Delovni ljudje in občani v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti zagotavljamo prenavo dotrajanih stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov, oziroma naselij.

Svoje interese pri planiranju, graditvi, prenovi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujemo delovni ljudje in občani samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih, krajevnih skupnostih in samoupravni stanovanjski skupnosti.

Delovni ljudje in občani s samoupravnim sporazumom določimo, katere osebne in skupne potrebe in interese pri graditvi, prenovi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji uresničujemo po načelih vzajemnosti in solidarnosti v temeljnih ter katere v širših samoupravnih interesnih skupnostih oziroma zvezi teh skupnosti.

Skupščina občine lahko na podlagi zakona in v okviru sprejetega družbenega plana občine predpiše obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločijo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem in občanom z nižjimi osebnimi dohodki pri graditvi, prenovi in uporabi stanovanj ali sprejme druge ukrepe v skladu z zakonom.

Delovni ljudje in občani načrtujemo in zagotavljamo razvoj stanovanjske graditve ter povežujemo vse dejavnike, ki sodelujejo pri izgradnji stanovanj.

49. člen

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti delovni ljudje neposredno po svojih organizacijah združenega dela, in drugih organizacijah in skupnostih z delovnimi ljudmi v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, po načelih vzajemnosti in solidarnosti ustanovljamo samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujemo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločamo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določamo politiko razvoja, obseg pravic in način njihovega uresničevanja, združujemo sredstva za opravljanje teh dejavnosti, opravljamo druge zadeve in uresničujemo druge skupne interese pri opravljanju teh dejavnosti.

Delovni ljudje kot neposredni uporabniki storitev družbenih dejavnosti in organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom določimo, katere skupne potrebe in interese uresničujemo v temeljnih in katere v drugih samoupravnih interesnih skupnostih, oziroma v zvezah teh skupnosti.

50. člen

Na področju vzgoje in izobraževanja delovni ljudje in občani skrbimo, da se vzgojnoizobraževalna dejavnost uresničuje v enotnem vzgojnoizobraževalnem sistemu, oblikujemo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja, združujemo sredstva in delo za opravljanje vzgojnoizobraževalne dejavnosti, vzajemno in solidarno izenačujemo materialne možnosti za vzgojo in izobraževanje in skrbimo z.a stalno rast izobražbene ravni delovnih ljudi, za napredek, za razširitev materialne osnove vzgoje in izobraževanja ter za izobraževanje in izpopolnjevanje zagotavljamo pogoje za njihovo delo ter uresničujemo druge skupne interese.

51. člen

Delovni ljudje in občani skrbimo za razvoj raziskovalne dejavnosti in v ta namen določamo raziskovalno politiko, usmerjamo

razvoj posameznih raziskovalnih panog in raziskav, zlasti za prakso, skrbimo za vzgojo raziskovalnih kadrov ter opravljamo druge zadeve in uresničujemo skupne interese, če jih ne uresničujemo v mestu ali širši družbenopolitični skupnosti.

52. člen

Na področju kulture delovni ljudje in občani organizirano in samoupravno zagotavljamo vsestranske možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti, ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednot ter opravljamo druge zadeve in uresničujemo druge skupne interese.

53. člen

Na področju zdravstva delovni ljudje in občani uresničujemo pravico do zdravstvenega varstva, združujemo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani drugih občin odločamo in usklajujemo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politike razvoja in pospeševanje zdravstvenih dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljamo druge zadeve ter uresničujemo druge skupne interese.

Delovni ljudje in občani posvečamo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju za življenje in delo primernih higienskih razmer.

Občina zagotavlja plačilo za storitve zdravstvenega varstva občanom, ki po veljavnih predpisih niso zdravstveno zavarovani in sami niso sposobni kriti teh stroškov.

54. člen

Na področju telesne kulture delovni ljudje in občani skrbimo za razvoj telesnokulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnih ljudi in občanov, oblikujemo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujemo telesnokulturne dejavnosti v vzgojno-varstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela, ustanavljanje množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, vzdrževanje telesnovzgojnih objektov ter opravljamo druge zadeve in uresničujemo druge skupne interese.

55. člen

Na področju družbenega varstva otrok delovni ljudje in občani zagotavljamo uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok po načelih vzajemnosti in solidarnosti, pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter vzgojo in socialno varnost vseh otrok, ustanovljamo vzgojno-varstvene zavode in opravljamo druge zadeve in uresničujemo druge skupne interese na tem področju.

56. člen

Na področju socialnega skrbstva delovni ljudje in občani skrbimo za razvoj socialnega skrbstva, za organizirano nudenje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemamo programe razvoja socialnih zavodov in jih ustanovljamo ter skrbimo za njihov razvoj in delovanje, opravljamo druge zadeve ter uresničujemo druge skupne interese.

4. Varstvo borcev NOV

57. člen

Delovni ljudje in občani posvečamo udeležencem narodno-osvobodilne vojne posebno družbeno skrb.

S predpisi skupščine občine zagotavljamo sredstva za posebno družbeno skrb borcev NOV, borcev za severno mejo 1918–1919 in slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912–1918 ter ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za dostojno preživljanje, zagotavljamo zdravstveno zaščito borcev in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz drugega naslova, jim dajemo družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo, skrbimo za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov in za zaposlovanje nezaposlenih borcev ter zagotavljamo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za pridobitno delo.

5. Urejanje prostora in varstvo človekovega okolja

58. člen

Delovni ljudje in občani v skladu z dogovorjeno politiko in programi na območju mesta Ljubljana določamo program in politiko urbanizacije, prostorskega urejanja, smotrne izrabe mestnih zemljišč in jo uresničujemo z urbanističnimi programi, urbanističnimi načrti in zazidalnimi načrti. Posebno pozornost posvečamo razvoju stanovanjske graditve ter razvoju tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so opredeljene z družbenim planom občine.

Delovni ljudje in občani opravljamo in razpolagamo s stavbnim zemljiščem v družbeni lasti.

59. člen

Pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, skupščine občine in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti je zagotavljati pogoje za ohranitev in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja in s tem zagotavljati osnovne pogoje za življenje in delo.

Pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, skupščine občine, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti je preprečevati zdravju in okolju škodljive pojave, ki nastanejo v proizvodnji, porabi in prometu.

60. člen

V občini delovni ljudje in občani z družbenimi plani, prostorskimi plani in predpisi zagotavljamo in določamo smotrno izrabo prostora in pri tem posvečamo posebno skrb ohranitvi naravnih vrednot človekovega okolja, nepremičnin in drugih stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena ter drugih z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

Skupščina občine in njeni organi skrbijo za izboljšanje okolja delovnega človeka in občana in spremljajo stanje ter sprejemajo ukrepe za izvajanje programov varstva okolja.

61. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno ali skupaj z delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanovljamo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujemo sredstva, zagotavljamo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujemo in uresničujemo druge skupne potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljševanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

6. Ljudska obramba in družbena samozaščita

62. člen

Občina v skladu z ustavo in zakonom ter temelji sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, obrambnimi in drugimi načrti ter pripravljenimi ukrepi socialistične republike Slovenije in mesta Ljubljana ureja in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito na svojem območju, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi ljudski odpor.

V skladu s prejšnjim odstavkom določa občina svoj obrambni načrt.

63. člen

Delovni ljudje in občani oblikujemo in uresničujemo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite kot svojo pravico in dolžnost v skladu z zakonom, v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, vojaških enotah in zavodih, civilni zaščiti, narodni zaščiti, v delegacijah in v zborih skupščine občine.

64. člen

Pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, razen pravic in dolžnosti, ki jih izvršuje mesto Ljubljana in njegovi organi, izvršujejo v mejah svoje pristojnosti, določene z zakonom:

- skupščina občine,
- svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito,

- izvršni svet,
- upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi,
- občinski štab za teritorialno obrambo,
- občinski štab za civilno zaščito,
- med vojno pa tudi predsedstvo skupščine.

65. člen

Skupščina občine obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite. V skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji, republiki in mestu Ljubljana sprejema skupščina občine odloke in druge akte s tega področja ter usmerja obrambne priprave na območju občine, sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev varnosti in družbene samozaščite.

Skupščina občine vzpodbuja nosilce družbene samozaščite v občini in skrbi za izvajanje družbenega dogovora, spremlja izvajanje nalog s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite.

66. člen

Pri uresničevanju nalog na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite sodeluje skupščina občine s skupščinami drugih občin in skupščino mesta Ljubljana, s katerimi usklajuje svoje delo in po potrebi ustanavlja skupne službe.

67. člen

Za usklajevanje, usmerjanje in povezovanje obrambnih priprav v občini, ustanovi skupščina občine svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave delovnih ljudi in občanov, temeljnih organizacij in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah, skrbi za uresničevanje načel ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti v miru pripravljajo na ljudski odpor in ukrepajo v morebitni vojni, kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito imenuje in razrešuje skupščina občine, ter določi tudi število njegovih članov. Predsednik sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito je predsednik skupščine občine.

Svet ima lahko enega ali več podpredsednikov.

68. člen

Za odkrivanje nevarnosti pred vsemi vrstami vojnih akcij in nevarnosti naravnih in drugih hudih nesreč ter alarmiranje, ustanovi skupščina občine za območje občine z odlokom službo za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje. Za organiziranje, pripravljanje in delovanje te službe je odgovoren svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

69. člen

Pravice in dolžnosti izvršnega sveta, upravnega organa za ljudsko obrambo in drugih upravnih organov na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite določa v skladu z zakonom in tem statutom skupščina občine s svojimi predpisi.

70. člen

Za izvajanje oboroženega in drugih oblik odpora proti sovražniku se organizirajo po enotnih načelih in v skladu z obrambnimi načrti občine v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v krajevnih skupnostih enote teritorialne obrambe, ki zagotavljajo nenehni nadzor nad območjem in zaščito objektov stalno in množično borbena aktivnostjo.

Enote teritorialne obrambe v občini vodi občinski štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo opravlja naloge, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi, naloge, ki mu jih naloži nadrejeni štab za teritorialno obrambo oziroma svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

71. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravlanje delovnih ljudi in občanov, za vodenje in usposabljanje enot civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob bojnih akcijah, ob naravnih ali drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah se ustanovijo štabi za civilno zaščito v temeljnih in drugih

organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter v drugih organizacijah in skupnostih.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet.

Občinski štab za civilno zaščito izvršuje svoje naloge v skladu s pristojnostmi, določenimi z zakonom in je za svoje delo odgovoren svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

72. člen

V krajevnih skupnostih delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvi uresničujemo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite in se neposredno organiziramo, pripravljamo in usposabljammo za preprečevanje in odkrivanje škodljivih in sovražnih delovanj, za oborožen boj in druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za izvrševanje drugih nalog tako, kot so določene z zakonom, statutom in obrambnim načrtom krajevnih skupnosti oziroma občine.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni vodi ljudski odpor v krajevni skupnosti svet krajevnih skupnosti, ki odloča tudi o vseh zadevah iz pristojnosti drugih organov krajevnih skupnosti v skladu z zakonom.

Če se svet krajevnih skupnosti ne more sestati, sprejema neodložljive ukrepe njegov predsednik, ki mora te ukrepe dati v potrditev svetu takoj, ko se ta lahko sestane. Organizacijo in naloge sveta krajevnih skupnosti, odbora za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ter drugih organov in organizacij v krajevni skupnosti na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite določijo v skladu z zakonom s statutom krajevnih skupnosti.

73. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti določajo načrt izvajanja obrambnih priprav v skladu s svojim razvojnimi načrti oziroma programi dela ter v skladu s svojimi nalogami za delovanje ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni.

Organizacije in skupnosti iz prejšnjega odstavka morajo uskladiti svoje obrambne načrte in programe dela v vojni z obrambnim načrtom občine in so pri njegovem izvajanju dolžne sodelovati pri preskrbi oboroženih sil in prebivalstva ter pri zagotavljanju surovin, reprodukcijskega materiala, energije, rezervnih delov in drugih materialov.

Organizacije in skupnosti, navedene v prvem odstavku, se vključujejo v obrambne priprave krajevnih skupnosti, v katerih imajo svoj sedež, sodelujejo z njo in dajejo strokovno pomoč njenim organom pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite.

74. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih organiziramo zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja.

Naloge narodne zaščite opravljamo delovni ljudje in občani po posebnem programu, ki ga v skladu z varnostnim načrtom sprejme pristojni organ za družbeno samozaščito.

V neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru izvajanja ljudskega odpora.

75. člen

Občina in njeni organi, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter občani skrbimo, da se ustvarijo ugodni pogoji za varnost cestnega prometa v občini, organiziramo in izvajamo prometno preventivno dejavnost, skrbimo, da promet pravilno poteka in da se preprečijo prometne nevarnosti in druge nevarnosti.

Za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu v občini skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Sestavo, naloge in način dela sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu določa z odlokom v skladu z zakonom skupščina občine.

76. člen

Delovni ljudje in občani imamo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujemo pred požarom družbeno premoženje in premoženje občanov.

V samoupravnih interesnih skupnostih za varstvo pred požarom uresničujemo delovni ljudje in občani svoje in družbene potrebe po varstvu pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami ter pospešujemo razvoj družbene samozaščite na tem področju.

7. Kadrovska politika in zaposlovanje

77. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih smo nosilci kadrovske politike v občini in usmerjamo kadrovanje v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike in v skladu s plani.

78. člen

Delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujemo, usmerjamo in spremljamo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujemo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi na odgovorna delovna mesta v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

79. člen

Zaradi uspešnega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delovni ljudje in občani v občini, mestu in republici z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejamo in usklajujemo družbenoekonomsko in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

80. člen

Delovni ljudje in občani oblikujemo in izvajamo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občini.

Delovni ljudje in občani oblikujemo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

81. člen

Delovni ljudje v združenem delu in tisti, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, v lasti občanov, oziroma delovni ljudje, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujemo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje, v kateri po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljamo stalno strokovno pomoč, potrebno za uresničevanje pravice do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

8. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe v občini

82. člen

Delovni ljudje v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področju družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujemo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delovni ljudje organizacij združenega dela, ki opravljamo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujemo svobodno menjavo dela. V ta namen združujemo delo in sredstva ter v postopku samoupravnega sporazumevanja in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona v skladu z materialnimi možnostmi odločamo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb zagotavljamo delovni ljudje iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delamo in iz svojih osebnih dohodkov, drugi delovni ljudje pa iz svojega dohodka in drugih svojih prihodkov.

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb zagotavljamo delovni ljudje sredstva za pokrivanje splošnih družbenih potreb v občini iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja, davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunu občine.

84. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine usklajujemo delovni ljudje v občini, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov z obveznostmi temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v mestu Ljubljana in širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani obravnavamo in sprejemamo splošno bilanco sredstev, iz katere so razvidne obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe ter to bilanco usklajujemo z bilanco sredstev v mestu Ljubljana in širših družbenopolitičnih skupnostih.

85. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin, delovni ljudje in občani v občini samostojno določamo višino davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagamo.

Delovni ljudje in občani v občini usklajujemo višino davkov, taks in drugih davščin z delovnimi ljudmi in občani drugih občin.

86. člen

Delovni ljudje in občani občine združujemo sredstva z delovnimi ljudmi in občani drugih občin na območju mesta Ljubljana za financiranje splošnih družbenih potreb v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti.

Višina sredstev iz prejšnjega odstavka se določi mestu v skladu z obsegom uresničevanja nalog, ki so mu jih poverile ljubljanske občine ter materialnimi možnostmi občine in se za vsako leto posebej določijo z družbenim dogovorom, ki ga sklene v imenu občine skupščina občine.

87. člen

Delovni ljudje in občani zagotavljamo krajevnim skupnostim v proračunu občine potrebna sredstva za uresničevanje delegatskega sistema in funkcionalno dejavnost.

Z družbenim dogovorom se določi, za katere splošne družbene potrebe in po kakšnih kriterijih se delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti zagotavlja sredstva v proračunu občine.

88. člen

Skupščina občine lahko za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo razpiše z odlokom, ki določi namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani.

89. člen

Skupščina občine s proračunom občine vsako leto posebej določi višino ter namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini. Predlog proračuna mora biti v skladu z gibanji družbenega proizvoda v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvideno višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna pripravi izvršni svet. Izvršni svet je odgovoren tudi za izvrševanje proračuna občine.

90. člen

Da bi se delovni ljudje in občani lahko odločali o obveznostih za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, se predlogi za določanje teh obveznosti praviloma istočasno in enkrat na leto dajejo delovnim ljudem in občanom, da se o njih izrečejo. Za odločitev mora biti delovnim ljudem in občanom v temeljni organizaciji in krajevni skupnosti praviloma na voljo najmanj 30 dni.

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni skupščini občine predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

9. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

92. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine uresničujejo v občini:

- skupščina občine in njeni organi,
- temeljno sodišče,
- samoupravna sodišča,
- temeljno javno tožilstvo,
- družbeni pravobranilec samoupravljanja,
- javno pravobranilstvo,
- organ za kaznovanje prekrškov,
- organi milice.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določajo ustava, zakoni in ustrezni samoupravni splošni akti.

93. člen

Skupščina občine spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, sprejema smernice ukrepe in zagotavlja pogoje za čimuspšejnše delo teh organov.

94. člen

Skupščina občine pri uresničevanju družbenega varstva izvaja začasne ukrepe, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih, ali so huje prizadeti družbeni interesi, oziroma če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Skupščina občine lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- odstavi poslovodni organ,
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- razpusti delavski svet,
- razpusti izvršilni organ,
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi,
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela,
- odredi še druge z zakonom določene ukrepe.

95. člen

Začasne ukrepe družbenega varstva sprejme skupščina občine tudi proti organu upravljanja, izvršilnemu organu in poslovodnemu organu v delovni skupnosti organizaciji združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, zadrugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

96. člen

O začasnih ukrepih odloča skupščina občine z odlokom na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja in izvršnega sveta ali na predlog komisije za družbeno nadzorstvo skupščine občine.

97. člen

Skupščina občine lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če skupščina občine zadrži izvršitev takih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

98. člen

Temeljno sodišče kot organ državne oblasti spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje skupščini občine ter drugim organom družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima v svojem delovnem področju pravico in dolžnost obveščati skupščino občine o izvajanju zakonov in o svojem delu.

99. člen

Samoupravna sodišča kot samostojni družbeni organi rešujejo spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverimo delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejamo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagamo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani lahko sporazumno poverimo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagamo, poravnalnimi svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s splošnim aktom ali s sporazumom strank v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnosti, sestavo in organizacijo sodišča ter postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela arbitraže, razsodišča, poravnalni sveti in kot druga samoupravna sodišča.

100. člen

Sodišče združenega dela spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije in daje skupščini občine, skupščinam temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti, organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in skupnostim ter organom družbenopolitičnih skupnosti predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih organizacij in skupnosti, za uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

101. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen organ družbenopolitične skupnosti, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti, vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona ter v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih skupščine občine.

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij ter daje skupščini občine, družbenim in drugim organom, samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča skupščino občine v okviru svojega delovnega področja o izvajanju zakonov in drugih splošnih aktov ter o svojem delu.

102. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ občine ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, za uresničevanje družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred skupščino občine, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delovnih ljudi organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Organi družbenopolitičnih skupnosti in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

103. člen

Sredstva za delo temeljnega sodišča, sodišča združenega dela, temeljnega javnega tožilstva in družbenega pravobranilca samoupravljanja zagotavlja za območje občine skupščina občine v proračunu občine.

104. člen

Javni pravobranilec zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom.

Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije ter daje organom in organizacijam iz prejšnjega odstavka in družbenopolitičnim organizacijam v občini predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec je za svoje delo odgovoren skupščini občine, kateri je dolžan poročati o svojem delu ter jo obveščati o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varnost družbenega premoženja.

105. člen

Organ za kaznovanje prekrškov ob pogojih ter na način in po postopku, ki ga določa zakon izreka kazni in varnostne ukrepe zoper storilce kršitev, ki so z zakonom in drugimi predpisi določene kot kršitve javnega reda.

106. člen

Postaja milice v občini varuje življenja in skrbi za varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj, opravlja določene zadeve s področja varstva z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga odpravljati posledice naravnih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje milice, predlaga uvedbo postopka o prekršku in opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi.

Postaja milice sodeluje z odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pri pripravi in izvajanju varnostnih načrtov in nudi enotam narodne zaščite ustrezno pomoč.

Komandirja postaje milice imenuje skupščina občine po predhodnem soglasju republiškega sekretarja za notranje zadeve.

10. Nadzorstvo nad zakonitostjo

107. člen

Skupščina občine in pristojni upravni organi opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela na območju občine in samoupravnih interesnih skupnosti, ustanovljenih za območje občine, če ni z zakonom določeno, da ga opravlja organ druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združenega dela z ustavo in zakonom, kakor drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

108. člen

Skupščina občine ima pravico in dolžnost z odločbo deloma ali v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oziroma samoupravnim splošnim aktom, s katerim mora biti v skladu.

Skupščina občine z odločbo v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delovnih ljudi ali je prizadeta družbena lastnina.

Skupščina občine zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega da ni v skladu z ustavo oziroma, da je v nasprotju z zakonom, začne v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero ga je zadržala, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega dela.

Če skupščina občine zadrži izvršitev akta iz prejšnjega odstavka tega člena, za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v osmih dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržala, pred sodiščem združenega dela postopek za oceno skladnosti.

110. člen

Če skupščina občine v roku osmih dni ne začne postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred ustavnim sodiščem oziroma postopka za oceno skladnosti pred sodiščem združenega dela, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev, in se sme zadržati samoupravni splošni akt uporabljati.

111. člen

Organizacija združenega dela je dolžna skupščini občine na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so ji potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

112. člen

Določbe tega statuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti občine, če zakon ne določa drugače.

IV. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

113. člen

Delovni ljudje in občani uresničujemo oblast in opravljamo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v organih upravljanja teh organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v občinski skupščini in skupščinah drugih družbenopolitičnih skupnosti kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov odgovornih skupščinam.

114. člen

Delovni ljudje in občani se samoupravno organiziramo v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in v druge samoupravne organizacije in skupnosti in določamo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujemo.

1. Samoupravljanje v združenem delu

115. člen

Delovni ljudje, samoupravno organizirani v organizacijah združenega dela, oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugih oblikah združevanja dela in sredstev, opravljamo družbene zadeve, usklajujemo skupne interese na način, določen z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti:

- o neodtujenih pravicah z osebnim izjavljanjem, z referendumom, na svojih zborih, s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja, ki jih določa zakon, samoupravni sporazum in statut,
- po delegacijah in delegatih v organih upravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela,
- po delegatih v organih krajevnih skupnosti,
- po delegatih v skupščinah in drugih organih samoupravnih interesnih skupnosti,
- po delegatih v skupščini občine,
- po delegatih v skupščini mesta Ljubljana,
- po delegatih v drugih družbenopolitičnih skupnostih.

V organizacijah združenega dela, ki na podlagi zakona ali odloka skupščine občine oziroma skupščine mesta Ljubljana opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena, sodelujemo pri odločanju o zadevah, za katere tako določa zakon, odlok in samoupravni splošni akti organizacije združenega dela, kot delegati uporabnikov, ustanovitelja, občine ali mesta Ljubljana, krajevne skupnosti in drugih zainteresiranih organizacij in skupnosti.

2. Samoupravljanje v krajevnih skupnostih

117. člen

Delovni ljudje in občani v naselju, v več naseljih ali delu mesta imamo pravico in dolžnost, da se samoupravno organiziramo v krajevno skupnost in v njej ter v sodelovanju z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami neposredno zadovoljujemo svoje osebne in splošne potrebe in interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevnih skupnostih, se s samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine povezujemo s temeljnimi organizacijami združenega dela, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih potreb in interesov pri opravljanju nalog.

V krajevni skupnosti se povezujemo tudi delovni ljudje in občani, združeni v družbenopolitičnih organizacijah in drugih družbenih organizacijah ter društvih, v katerih uresničujemo svoje skupne potrebe in interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, sodelujemo pri upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini, mestu Ljubljana in v širših družbenopolitičnih skupnostih.

118. člen

Delovni ljudje in občani uresničujemo svoje samoupravne pravice in obveznosti ter zadovoljujemo svoje skupne potrebe in interese v krajevnih skupnostih zadovoljujemo in uresničujemo na svojih zborih, v krajevnih in terenskih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev hiše, hišnih svetih, zborih stanovalcev v krajevni skupnosti, z referendumom s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, po delegacijah in delegatih v samoupravnih interesnih skupnostih, po delegacijah in delegatih v skupščini občine ter po delegatih v širših družbenopolitičnih skupnostih. Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov poverjamo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

119. člen

Zaradi uresničevanja skupnih interesov in potreb delovni ljudje in občani ustanovimo krajevno skupnost po območjih, ki so odvisni od naravnih kompleksov, interesov in potreb delovnih ljudi in občanov, od geografske zaokroženosti naselja ali več naselij, stanovanjskih enot, ki težijo k skupnemu gospodarskemu, kulturnemu ali prometnemu središču, ekonomske razvitosti, števila prebivalcev in zaposlenosti, ki se medsebojno povezuje prek skupnih interesov, od objektivnih in prostorskih možnosti združevanja delovnih ljudi in občanov in našega vpliva na sprejemanje, uresničevanje in izvrševanje nalog v krajevni skupnosti.

120. člen

Pobudo za ustanovitev, razdružitvev krajevne skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajo:

- zbori delovnih ljudi in občanov,
- zbor delegatov krajevne skupnosti,
- krajevna konferenca ali terenska organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Pobudo za razdružitvev krajevne skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti drugim krajevnim skupnostim morajo podati delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi razdružiti ali združiti; pobudo za priključitev k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Krajevna konferenca oziroma terenske organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva morajo o pobudi za ustanovitev, združitvi ali razdružitvi krajevnih skupnosti, izdvojitvi dela krajevnih skupnosti ali priključitvi dela krajevnih skupnosti k drugi krajevni skupnosti izvesti na teh območjih javno razpravo.

121. člen

O ustanovitvi, združitvi ali razdružitvi krajevnih skupnosti, izdvojitvi dela krajevnih skupnosti ali priključitvi dela krajevnih skupnosti k drugi krajevni skupnosti odločamo delovni ljudje in občani z referendumom ali z osebnim izjavljanjem.

122. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi svet krajevnih skupnosti in ga predloži krajevni konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki o njem organizira in vodi javno razpravo.

Na podlagi pripomb in predlogov iz javne razprave pripravi svet krajevnih skupnosti predlog statuta.

Statut sprejme zbor delegatov krajevnih skupnosti. Statut krajevnih skupnosti je sprejet, če sta zanj glasovali najmanj dve tretjini vseh članov zbora delegatov krajevnih skupnosti.

123. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povežemo v skupnosti krajevnih skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi ugotavljamo, usklajujemo in uresničujemo interese skupnega pomena.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo skupne organe za opravljanje stalnih ali občasnih skupnih nalog.

3. Samoupravljanje v samoupravnih interesnih skupnostih

124. člen

Delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, sodelujejo pri opravljanju družbenih zadev, odločamo o vprašanih skupnega pomena ter uresničujemo samoupravne pravice:

- v skupščinah in drugih organih samoupravnih interesnih skupnosti,
- z enakopravnim odločanjem po delegatih o zadevah iz pristojnosti občinske skupščine,
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem.

125. člen

Skupščino samoupravne interesne skupnosti sestavljajo delegati, ki jih volimo in odpokličemo delovni ljudje in občani v združenem delu ter krajevni skupnosti.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti, ki jo ustanovimo delovni ljudje in občani ter njihove organizacije in skupnosti za zadovoljevanje svojih potreb in interesov, in delovni ljudje združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področju, za katero je skupnost ustanovljena, sestavlja:

- zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati delovnih ljudi v združenem delu ter delegati delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih,
- zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delovnih ljudi organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je ustanovljena interesna skupnost.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti določa sestavo skupščine in način delegiranja delegatov v skupščino skupnosti in druge medsebojne pravice in obveznosti udeležencev sporazuma.

126. člen

Delovni ljudje in občani v združenem delu in v krajevnih skupnostih delegiramo delegate v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti iz splošnih in posebnih delegacij.

Samoupravni splošni akti organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter statuti krajevnih skupnosti določajo v skladu z zakonom način oblikovanja in sestavo splošne oziroma posebnih delegacij za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, razmerja delegacij do organov upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter druga vprašanja, pomembna za delo delegacij in njihovega povezovanja z delovnimi ljudmi in občani, ki smo jih izvolili.

127. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva odločajo enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti, kadar skupščina občine odloča o vprašanih s teh področij, ki jih določata zakon in statut.

128. člen

Če skupščina samoupravne interesne skupnosti iz prejšnjega člena tega statuta ne odloči o vprašanih, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, skupščina občine samostojno sprejme odločitve in ukrepe o začasni ureditvi teh vprašanj.

4. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

129. člen

Z družbenim dogovarjanjem delovni ljudje in občani zagotavljamo in usklajujemo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali so splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo skupščina občine in zainteresirane organizacije združenega dela, združenja, krajevnih skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, zbornice, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične organizacije in družbene organizacije.

130. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili ali k njemu pristopili, da ukrepejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje.

131. člen

Družbeni dogovor neha veljati z dnem, ki ga soglasno določijo vsi udeleženci.

132. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delovni ljudje v temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska zbornica in združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikati.

133. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije v skladu z zakonom, kadar se določijo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

134. člen

Skupščina občine, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

135. člen

Udeleženec je lahko tudi delovni človek, ki opravlja kmetijsko, obrtno ali drugo dejavnost oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delovnih ljudi in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji, oziroma če združuje svoje delo in sredstva v kmetijsko zadruzo oziroma v kakšno drugo obliko združevanja dela in sredstev.

136. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skup-

nostih kakor tudi po sindikatu, drugi družbenopolitični organizaciji, skupščini občine ali gospodarski zbornici.

137. člen

Če skupščina občine predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija ali skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Če v predpisanem roku nobena samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali skupščina občine oziroma izvršni svet.

138. člen

Pri sklepanju družbenega dogovora ali samoupravnega sporazuma so udeleženci enakopravni.

139. člen

Sprejeti družbeni dogovori oziroma samoupravni sporazumi, kjer je udeleženec skupščina občine ali njen organ, se objavijo v Uradnem listu SR Slovenije. Za objavo je dolžan skrbeti tisti udeleženec, ki je dal pobudo za sklepanje družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, če se podpisniki ne dogovorijo drugače.

Evidenco družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, kjer je udeleženec organ občine, vodi upravni organ skupščine občine, ki vodi evidenco samoupravnih splošnih aktov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini.

5. Skupščinski sistem

140. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije skupščine občine, oblikujemo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

141. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujemo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljamo delo skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela,
2. delovni ljudje, ki delamo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delovnimi ljudmi, s katerimi združujemo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja,
3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom,
4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju vzgoje in izobraževanja sodelujejo študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujemo tudi delovni ljudje, ki trajno delamo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljamo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje. V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo to funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom skupščine občine oblikujejo skupno delegacijo.

142. člen

Člane delegacije volimo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo svoje delegacije ter način izvolitve in odpoklica delegacije.

143. člen

Ena ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim v skladu z odlokom ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanja iz pristojnosti skupščine občine, določanja skupnih stališč za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij skupščine občine.

144. člen

Konference delegacij oblikujemo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu z odlokom skupščine občine.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne možnosti za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativnih in tehničnih nalog za konferenco, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference s sporazumom o oblikovanju konference.

145. člen

Število delegatskih mest v zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti skupščine občine se določa sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

V zboru združenega dela skupščine občine je treba zagotoviti ustrezno zastopanost delovnih ljudi, ki delamo v kmetijski, obrtni in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico in delovnih ljudi s katerimi združujemo svoje delo in delovna sredstva. Število delegatskih mest se določi sorazmerno številu delovnih ljudi glede na njihovo udeležbo pri ustvarjanju družbenega proizvoda.

146. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira glede na vprašanja, ki se obravnavajo v skupščini občine, svoje delegate, ki se bodo najbolje zavzemali za stališča in interese v skladu s skupnimi interesi.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi delegata za posamezno sejo zbora skupščine ali za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu seje zbora skupščine.

147. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravna delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so pri opredeljevanju in glasovanju samostojni.

148. člen

Delegat je dolžan o delu skupščine občine in skupščin drugih družbenopolitičnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegatov in delegacij, razmerje med delegati, delegacijami in pristojnimi samoupravnimi ter strokovnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja, s katerimi se zagotavljajo možnosti za delovanje delegatov in delegacij.

149. člen

Vsak delegat v zboru ima pravico dajati predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje, z delovnega področja

zboru, predlagati zboru naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanje, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

150. člen

Delegat ima pravico zahtevati od izvršnega sveta in upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti z območja občine podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v skupščini občine.

151. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto. Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zboru, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, brez dovoljenja zboru ne more začeti kazenski postopek.

Brez dovoljenja zboru, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zavora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zboru. Ta predloži primer zboru, da se odloči, ali naj se postopek nadaljuje, oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zboru proti poznejši potrditvi zboru o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti enakopravno odloča s skupščino občine, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

152. člen

Če se med mandatnim obdobjem skupščine občine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcije skupščine občine v skladu z zakonom in odlokom skupščine občine.

153. člen

Zbori skupščine občine predstavljajo stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljana.

Skupščina občine v skladu s statutom mesta in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljana, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi skupščine občine ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima skupščina občine v zborih skupščine mesta Ljubljana skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

154. člen

Zbori skupščine občine predstavljajo stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije.

Skupščina občine v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi skupščine občine ter delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima skupščina občine v zborih skupščine SR Slovenije skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

6. Referendum in druge oblike osebnega izjavljanja

Referendum

155. člen

Skupščina občine lahko razpiše referendum, da delovni ljudje in občani neposredno odločimo o posameznem vprašanju, da se

vneprej izrečemo o predlogu odloka ali drugega akta iz njegove pristojnosti ali da potrdimo že sprejeti odlok ali kak drug akt skupščine občine.

Skupščina občine mora razpisati referendum za sprejem odločitve o uvedbi samoprispevka za financiranje skupnih ali splošnih družbenih potreb v občini in v drugih, z zakonom določenih primerih.

156. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbenopolitične organizacije v občini, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela v občini, samoupravne interesne skupnosti za območje občine ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O predlogu za razpis referenduma mora skupščina občine odločiti v 60 dneh in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrne predlog za razpis.

O svoji odločitvi mora skupščina občine obvestiti predlagatelja.

157. člen

Skupščina občine mora razpisati referendum, kadar to zahteva najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj tretjina KS z območja občine ali občinski svet zveze sindikatov oziroma občinska konferenca SZDL.

Zahteva za razpis referenduma mora biti obrazložena. V zahtevi mora biti jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma.

Skupščina občine mora razpisati referendum v 60 dneh po prejemu zahteve za razpis.

158. člen

Skupščina občine razpiše referendum s sklepom.

Sklep o razpisu referenduma mora vsebovati navedbo zadeve, ki je predmet referenduma, dan izvedbe referenduma in območje, za katero se referendum razpisuje.

Sklep o razpisu referenduma se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

159. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo delovni ljudje in občani, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku območja, na katerem se izvaja referendum.

Če je referendum razpisan za sprejem odločitve o uvedbi samoprispevka za financiranje skupnih družbenih potreb, imajo pravico glasovati tudi delovni ljudje v združenem delu, ki še nimajo volilne pravice za volitve delegacij v skupščino občine in še niso vpisani v volilni imenik.

160. člen

Odločitev o referendumu je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delovnih ljudi in občanov, ki imajo na območju, na katerem je bil referendum razpisan, pravico glasovanja.

Odločitev, sprejeta na referendumu, se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna. Skupščina občine eno leto po izvedbi referenduma ne more sprejeti odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in tudi ne ponoviti referenduma o istem vprašanju.

161. člen

Referendum v občini vodi občinska volilna komisija za volitve delegatov v skupščine družbenopolitične skupnosti.

Občinska volilna komisija ugotavlja in objavlja izid referenduma.

162. člen

Druga vprašanja, ki se nanašajo na razpis in izvedbo referenduma, ugotavljanja rezultatov glasovanja, naloge volilne komisije in druga vprašanja, uredi skupščina občine v skladu z zakonom s posebnim odlokom.

Zbori delavcev ter zbori delovnih ljudi in občanov

163. člen

Delovni ljudje in občani na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v KS, SIS in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih:

– obravnavamo vprašanja, ki so pomembna za organizacije in

skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena in dajemo pobude, predloge, mnenja za reševanje teh vprašanj;

- obravnavamo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja;
- obravnavamo poročila in predloge delegacij in delegatov v skupščini občine, skupščini mesta Ljubljana, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah SIS ter o njih odločamo oziroma dajemo mnenja in predloge ter zavzemamo stališča;
- predlagamo skupščini občine in skupščini mesta Ljubljana ter njihovim organom ukrepe za reševanje zadev iz njihove pristojnosti; —
- samostojno odločamo o zahtevah, ki jih določa statut OZD, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma KS.

Zbori delavcev in zbori delovnih ljudi in občanov imajo pravico in dolžnost razpravljati o vseh vprašanjih, ki so v tem statutu določena, da jih skupščina občine daje v javno razpravo.

164. člen

Statuti OZD ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma krajevnih skupnosti določajo način sklica in postopek za delo zborov delavcev, zborov delovnih ljudi in občanov.

Zbori delavcev ter zbori delovnih ljudi in občanov se lahko sklicujejo po interesnih področjih.

Podpisovanje in posebne pismene izjave

165. člen

Skupščina občine lahko sklene, da delovni ljudje v združenem delu v občini oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejmemo odločitev o posameznem vprašanju, pomembnem za delovne ljudi v združenem delu oziroma za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih ali njenih delih, oziroma odločimo o drugih vprašanjih iz pristojnosti skupščine občine.

Sklep o sprejemanju odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejme skupščina občine oziroma njen zbor, ki je po tem statutu pristojen odločati o posameznem vprašanju.

166. člen

Delovni ljudje v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločamo o vprašanjih, pomembnih za delovne ljudi v združenem delu v občini ter delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu enakopravno odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom oziroma posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini ter večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ali njenih delih, ki imamo pravico glasovanja.

167. člen

Delovni ljudje v združenem delu s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločamo o vprašanjih, pomembnih za delovne ljudi v temeljnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini, oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor združenega dela.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delovnih ljudi v združenem delu.

168. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločamo o zadevah, pomembnih za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imamo pravico glasovanja.

169. člen

Glede podajanja predlogov in zahtev, odločanja o zahtevah za sprejem odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi izjavami, rokov, organov za vodenje postopka odločanja, ugotavljanja in

objavljanja izida, obveznega upoštevanja sprejetih odločitev ter glede drugih vprašanj pri odločanju s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami se smiselno uporabljajo določbe tega statuta o referendumu.

Javne razprave

170. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanjih, pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni in socialni razvoj, zagotavljamo neposredno in aktivno udeležbo delovnih ljudi v združenem delu, delovnih ljudi in občanov v KS ter uresničevanje našega odločujočega vpliva v postopku priprav in sprejemanja odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen in splošen pomen.

171. člen

V javni razpravi sodelujejo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah združenega dela, KS, SIS, družbenopolitičnih organizacijah in društvih, skupščina občine in njeni organi kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani kot posamezniki.

172. člen

Skupščina občine mora dati pred sprejetjem v razpravo osnutke:

- statuta občine,
- sprememb in dopolnitev statuta občine,
- družbenih planov,
- urbanističnih zadev in zazidalnih načrtov,
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom nove materialne obveznosti,
- razpis občinskega posojila,
- osnutke drugih predpisov, oziroma aktov, za katere to določa zakon.

173. člen

Vprašanja, ki so predmet javne razprave, se obravnavajo na zborih delavcev, zborih delovnih ljudi in občanov, v samoupravnih organih, v delegacijah in konferencah delegacij, na javnih tribunah, zborih potrošnikov in porabnikov določenih dobrin in drugih storitev, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v zborih in organih skupščine občine ter na druge načine, predvidene s statuti organizacij združenega dela, KS, SIS in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

174. člen

Predlagatelj, oziroma organ, ki odloča o vprašanju danem v javno razpravo, je dolžan:

- osnutek akta ali gradivo javno objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo,
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne spreminjati,
- ob sprejemu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti,
- obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

V. SKUPŠČINA OBČINE

1. Položaj in pristojnosti

175. člen

Skupščina občine je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine. Skupščina občine izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi ustave, zakonov in tega statuta.

176. člen

Skupščina občine v okviru pravic in dolžnosti občine določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za poli-

tično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj občine.

Skupščina občine:

- odloča o statutu občine in daje soglasje k statutu mesta Ljubljana;
- določa splošna načela, cilje in smer politike družbenega razvoja občine;
- razpisuje referendum za območje občine;
- sprejema družbeni plan občine, njegove spremembe in dopolnitve ter smernice in druge ukrepe za njegovo uresničevanje;
- sprejema odloke in druge splošne akte v skladu z zakonom ter daje njihovo obvezno razlago;
- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;
- sprejemačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih nastale bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;
- ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije;
- odloča o razpisu javnega posojila;
- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obveznosti sklepanja samoupravnih sporazumov;
- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;
- obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;
- skrbi za izvajanje določene politike predpisov in drugih splošnih aktov in določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;
- organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;
- določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dolžnosti ter pooblastila;
- opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov; uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine;
- voli in razrešuje predsednika in enega ali več podpredsednikov skupščine občine;
- imenuje predsednika, namestnika predsednika in člane stalnih in občasnih delovnih teles skupščine občine;
- voli in razrešuje predsednika, enega ali več podpredsednikov in člane izvršnega sveta skupščine občine;
- imenuje in razrešuje predstojnike upravnih organov skupščine občine;
- imenuje in razrešuje sekretarja skupščine občine;
- imenuje in razrešuje individualne poslovodne organe v skladu z zakonom ali drugimi akti skupščine SRS;
- voli predsednika in sodnike sodišča združenega dela;
- voli in razrešuje sodnike za prekrške;
- imenuje družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegove namestnike;
- imenuje javnega pravobranilca in njegove namestnike;
- imenuje in razrešuje komandirja postaje milice;
- daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev v skladu z zakonom;
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu, tem statutu, statutu mesta Ljubljana in drugih predpisih.

177. člen

Skupščina občine lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delovnim ljudem v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih.

Skupščina občine lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo z referendumom ali z drugo obliko osebnega izjavljanja.

2. Sestava

178. člen

Skupščino občine sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

179. člen

Zbor združenega dela sestavlja 41 (varianta: 39) delegatov delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih s področja gospodarstva, delovnih ljudi, ki delajo v kmetijski dejavnosti z delovnimi sredstvi, na katerih je lastninska pravica in delavcev s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, delovnih ljudi, ki delajo v obrtni in podobni dejavnosti z delovnimi sredstvi, na katerih je lastninska pravica in delavcev s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah s področja prosvetnokulturne dejavnosti, delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih s področja socialno zdravstvene dejavnosti, delovnih ljudi v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih skupnosti, ki niso organizirane kot temeljne organizacije združenega dela ter aktivnih vojaških in civilnih oseb v službi oboroženih sil SFRJ.

Zbor krajevnih skupnosti sestavlja 25 (varianta: 27) delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Družbenopolitični zbor sestavlja 19 delegatov delovnih ljudi in občanov organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

Razrez delegatskih mest v zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti se določi z odlokom.

3. Pristojnosti in delo zborov

180. člen

Zadeve iz pristojnosti skupščine občine opravljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno, zbor združenega dela in zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji.

Določene zadeve opravlja zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti samostojno.

Družbenopolitični zbor sodeluje v postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti tudi tako, da sprejema stališča v zadevah določenih s statutom.

O zadevah iz pristojnosti skupščine občine, o katerih enakopravno odločajo na podlagi statuta skupščine SIS za območje občine, odločajo pristojni zbori enakopravno s skupščino ustreznega samoupravne interesne skupnosti.

181. člen

I. Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

1. Odločajo:

- o uvedbi postopka za sprejem ter spremembe in dopolnitve statuta občine,
- o pobudi za uvedbo postopka za sprejem ter spremembe in dopolnitve statuta mesta Ljubljana,
- o razpisu referenduma,
- o razpisu javnega posojila,
- o spremembi območja občine,
- o podelitvi naziva častnega občana, domicila ter nagrad in priznanj občine,
- o simbolu občine,
- o pobratenju z drugimi občinami in mesti.

2. Sprejemajo:

- statut in spremembe ter dopolnitve statuta občine,
- poslovnik skupščine občine,
- družbeni plan občine,
- smernice za uresničevanje družbenega plana občine za posamezno leto,
- družbeni plan mesta Ljubljana.

3. Dajejo soglasje:

- k spremembi statuta mesta Ljubljana,
- k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev v skladu z zakonom.

II. Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- družbenoekonomski razvoj občine, programe dolgoročnega razvoja in družbeni plan občine ter akte o tekoči družbeno-ekonomski politiki,
- uresničevanje z družbenimi plani začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka,
- ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito v občini,
- kadrovsko politiko v občini,
- skrb za udeležence NOV,
- pristojnost in delo izvršnega sveta skupščine občine,
- pristojnost, organizacijo in delo sekretariata skupščine občine,
- ustanavljanje in organizacijo občinskih organov in njihovih služb,
- razpis javnega posojila ter uvedbo občinskega samopriskvka,
- občinski referendum,
- podelitev nagrad in priznanj občine,
- ustanavljanje odborov, komisij in drugih delovnih teles skupščine občine
- ustanavljanje družbenih svetov.

III. Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

VOLJO IN RAZREŠUJEJO:

- predsednika in podpredsednika skupščine občine,
- predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta,
- predsednika in člane stalnih ali občasnih delovnih teles skupščine občine,
- predsednika in sodnike temeljnega sodišča,
- predsednika in sodnike sodišča združenega dela.

IMENUJEJO IN RAZREŠUJEJO:

- družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegove namestnike,
- sekretarja skupščine občine,
- predstojnike občinskih upravnih organov in drugih služb če tako določa zakon ali predpis skupščine občine.

DAJEJO SOGLASJE K IMENOVANJU:

- individualnih poslovnih organov v skladu z zakonom.

DOLOČAJO DELEGATE:

- za zbor občin skupščine SR Slovenije,
- za skupščino skupnosti občin ljubljanske regije,
- za zbor občin skupščine mesta Ljubljana,
- za skupščino skupnosti slovenskih občin.

IV. Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor opravljajo nadzorstvo nad delom skupščinskih teles, izvršnim svetom in upravnih organov ter druge zadeve določene z zakonom in tem statutom.

182. člen

I. Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine in opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna,
- sprejemata odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu za to ni pristojen posamezen zbor,
- sprejemata odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine,
- odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini,
- sprejemata odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin,
- odločata o vključitvi občine v skupnost občin,
- odločata o ukrepih za varstvo vrednot človekovega okolja,
- odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,
- dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,
- opravljata družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršujeta nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,
- sprejemata začasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti,
- odločata o združevanju sredstev občine z drugimi občinami in o organizaciji skupnih organov, organizacij in služb,
- odpravljata in razveljavljata predpise in splošne akte izvršnega

sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi,

- uresničujeta družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnavata mnenja in predloge organov, - ki v občini poleg njih izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine,
- odločata o vseh vprašanjih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora,
- izgradnje in urejanje naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih, če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora,
- potrjujeja samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon,
- sprejemata predpise o ugotavljanju javnega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti,
- odločata o začasni ureditvi posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanjih ne odločijo sami,
- odločata o vprašanjih opravljanja osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov,
- imenujeta individualne poslovnodne organe organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena in jih po zakonu in drugih predpisih imenuje skupščina občine,
- imenujeta člane organov upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih po zakonu in drugih predpisih imenuje skupščina občine,
- opravljata druge zadeve iz pristojnosti skupščine občine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno oziroma, za katere ni pristojen posamezen zbor.

183. člen

Družbenopolitični zbor samostojno sprejema stališča do posameznih vprašanj, o katerih odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, v kolikor z njima ne sodeluje pri enakopravnem odločanju, ki se nanašajo na temeljne cilje in razmerja ter politiko razvoja na vseh področjih družbenoekonomskega življenja v občini, zlasti pa:

- družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov te družbene lastnine,
- samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov,
- odvetniško in drugo pravno pomoč,
- združevanje občanov,
- vprašanja verskih skupnosti,
- vprašanja informiranja v občini in na pogoje javnega obveščanja,
- druge zadeve, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstvo svoboščin in pravic človeka občana.

184. člen

Zbor združenega dela samostojno sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:

- stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij,
- medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja,
- varstvo pri delu,
- samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter jih obvešča o svojih stališčih, ukrepih in sklepih,
- samoupravno sporazumevanje na posameznih gospodarskih in družbenih področjih,
- obvezno združevanje organizacij združenega dela v poslovne skupnosti,
- usklajevanje posameznih in skupnih interesov delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov,
- druge zadeve s področja samoupravnih pravic delavcev in njihovih dolžnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

Zbor združenega dela samostojno obravnava gradivo, zavzema stališča in delegira delegate v zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljana in skupščine SR Slovenije oziroma imenuje skupino delegatov za obravnavanje gradiva, sprejemanje stališč in delegiranja skupščine SR Slovenije.

Zbor združenega dela samostojno sprejme odlok o tem, katere

delegacije se združujejo v konferenco delegacij, zaradi pošiljanja delegatov v zbor združenega dela skupščine občine in določa skladno z zakonom sam ali skupaj z zbori združenega dela drugih skupščin občin delegate za zasedanja zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

185. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če jo ne sprejme zbor združenega dela.

186. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno:

- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti skupščine občine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih,
- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti,
- obravnava kriterije za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja KS v občini,
- obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik,
- obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter uporabe mestnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge,
- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine,
- obravnava vprašanja upravljanja in vzdrževanja lokalnih cest in urejanje prometa na njih,
- spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajujejo delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje priporočila, predloge in mnenja,
- daje pobudo za postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti,
- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih,
- zadrži izvršitev splošnega akta najvišjega organa samoupravljanja v krajevnih skupnostih do sklepa ustavnega sodišča ali sodišča združenega dela, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti tega akta,
- opravlja druge zadeve iz področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora,
- obravnava gradivo, zavzema stališča in delegira delegate v zbor občin skupščine mesta Ljubljana oziroma imenuje skupino delegatov za obravnavanje gradiva, sprejemanje stališč in delegiranje delegatov za zbor občin skupščine mesta Ljubljana.

187. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva sodelujejo kot enakopravni zbori z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti, kadar občinska skupščina odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na dejavnost teh samoupravnih interesnih skupnosti.

Skupščina posamezne samoupravne interesne skupnosti iz prejšnjega odstavka, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena,
- določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti,
- sprejemajo plane in programe in dejavnosti na področju posamezne samoupravne interesne skupnosti,
- odločajo o ustanavljanju oziroma ukinjanju dejavnosti ustanov

in zavodov,
- odločajo o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

188. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno-politični zbor na skupni seji:

- volijo in odpokličejo delegate za zbor občin skupščine SR Slovenije,
- volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije,
- odločajo o pobratenjih z drugimi občinami in mesti,
- razglasijo sklep o podelitvi nagrad in priznanj občine,
- opravljajo druge zadeve po tem statutu in poslovniku skupščine.

189. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

190. člen

Zbori lahko v okviru svojega delovnega področja zahtevajo od izvršnega sveta skupščine občine poročila in mu postavljajo vprašanja.

Zbori v okviru svojega delovnega področja zahtevajo poročila in pojasnila od predstojnikov občinskih upravnih organov.

191. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

192. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakoni ali tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovníkom tako sklepe, se glasuje tajno.

193. člen

Skupščina občine ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, postopek za sprejemanje predpisov in drugih aktov, način usklajevanja stališč, natančnejše določa delovna področja zborov, enakopravno odločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori skupščine občine, način usklajevanja njihovega dela in druge za delo skupščine občine in njenih zborov pomembne zadeve.

4. Predsednik, podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov

194. člen

Skupščina občine ima predsednika in enega ali več podpredsednikov. Skupščina občine izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov v zborih skupščine občine na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati za predsednika in podpredsednika so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov delegatov vsakega zbora.

Predsednik in podpredsednik se volita za štiri leta in ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena za to dolžnost.

195. člen

Vsak zbor skupščine občine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Vsak zbor izvoli izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora tudi namestnika predsednika zbora, ki nadomešča predsednika zbora, kadar je ta zadržan.

196. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali predsednika zbora, ima pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvo-

ljen za navedeno funkcijo, v tem primeru na seji zboru nima pravice glasovanja.

197. člen

Predsednik predstavlja skupščino občine; sklicuje in vodi skupno sejo vseh zborov skupščine; skrbi, da se dela po poslovniku skupščine občine, podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejema na skupnih sejah ali kadar jih sprejemajo zbori skupaj s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti; opravlja druge zadeve, ki so mu dane s skupščinskim poslovnikom.

Če je predsednik skupščine zadržan ga nadomešča podpredsednik.

Predsednik skupščine lahko v sporazumu s predsedniki zborov občin skliče sejo zborov, na kateri zbori skupaj obravnavajo zadeve, ki so skupnega pomena za zборе.

198. člen

Predsednik zboru predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, skrbi, da zbor posluje po poslovniku, podpisuje predpise in druge akte, ki jih sprejme zbor in opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovníkom zboru in z drugimi predpisi.

199. člen

Predsednik skupščine, podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov sestavljajo predsedstvo skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje predsednik izvršnega sveta.

200. člen

Pri delu predsedstva skupščine sodelujejo predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti občine, kadar predsedstvo skupščine razpravlja o zadevah, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje tudi sekretar skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine lahko sodelujejo tudi funkcionarji v skupščini in njenih organih, ki jih določi predsedstvo skupščine.

Na sejo predsedstva skupščine se lahko povabijo predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini.

201. člen

Predsedstvo občine:

- obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega sodelovanja s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti,
- skrbi za sodelovanje s skupščino SR Slovenije, skupščino mesta Ljubljana in skupščinami skupnosti občin,
- skrbi za sodelovanje skupščine z družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi interesnimi skupnostmi v občini, organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini,
- skrbi za izvajanje poslovníka o delu skupščine, razlaga določbe poslovníka,
- predlaga sredstva, ki naj bodo v predlogu proračuna občine zagotovljena za delo skupščine in sekretariata skupščine,
- predlaga zborom skupščine akt o organizaciji sekretariata skupščine,
- opravlja druge zadeve, določene s poslovnikom za delo skupščine.

202. člen

Predsedstvo skupščine dela na sejah

Za organiziranje in pripravljanje sej predsedstva skrbi predsednik skupščine.

Sekretar skupščine pomaga predsedniku skupščine pri organiziranju in pripravljanju sej predsedstva skupščine, skrbi za zapisnike teh sej in za izvajanje sklepov predsedstva skupščine.

5. Sekretar skupščine

203. člen

Za opravljanje strokovnih ter organizacijsko-tehničnih nalog v zvezi z delovanjem občinske skupščine, njenih zborov in delovnih teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij ima skupščina občine sekretariat skupščine.

Sekretariat skupščine vodi sekretar skupščine, ki ga imenuje skupščina občine, in je za svoje delo in delo sekretariata skupščine odgovoren skupščini občine.

204. člen

Organizacijo in delovno področje sekretariata skupščine določa skupščina občine z odlokom na predlog predsedstva skupščine.

6. Delovna telesa skupščine in zborov

205. člen

Skupščina občine in njeni zbori lahko z odlokom ustanovijo odbore in druga stalna oziroma občasna delovna telesa.

Odlok o ustanovitvi odborov ali delovnih teles določa njihove naloge, pooblastila, sestavo in način dela.

206. člen

Zbori skupščine občine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine za zadeve, v katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine, lahko ustanovijo skupna delovna telesa in s sklepom določijo njihove naloge.

207. člen

Skupščina občine ima naslednja stalna delovna telesa:

- komisijo za družbeno nadzorstvo,
- komisijo za prošnje in pritožbe,
- komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV,
- komisijo za razvoj krajevnih skupnosti,
- komisijo za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve,
- komisijo za odlikovanja,
- statutarno-pravno komisijo.

208. člen

Način dela in druga vprašanja, ki so pomembna za delo zborov in njihovih delovnih teles, se določi s poslovnikom.

209. člen

Vsak zbor skupščine občine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

Zbor lahko v komisijo iz prejšnjega odstavka izvoli stalne člane ali pa komisijo izvoli za obravnavanje posameznega vprašanja oziroma za posamezno sejo zboru.

Sestavo, naloge in način dela komisij za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja določa poslovnik za delo skupščine oziroma zborov.

VI. IZVRŠNI SVET

210. člen

Izvršni svet je izvršilni organ skupščine občine.

Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov skupščine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme in sklepa skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbenoekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine, za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za zagotovitev celovitosti, kontinuitete in dogovorjenih ciljev pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren skupščini za usmerjanje in usklajevanje dela občinskih upravnih organov pri izvajanju zakonov in drugih predpisov, odlokov in drugih splošnih aktov skupščine ter za politiko pri izvajanju nalog z delovnega področja upravnih organov.

Izvršni svet opravlja svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v okviru ustave in zakonov, tega statuta, odlokov in drugih predpisov ter splošnih aktov skupščine občine.

211. člen

Izvršni svet:

- izvaja politiko skupščine občine in skrbi za izvrševanje te politike,
- skrbi za izvajanje zakonov in drugih predpisov družbenega plana in proračuna občine, odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine,
- predlaga skupščini občine izdajo odlokov in drugih splošnih aktov, predlaga družbeni plan občine, proračun občine in zaključni račun o izvršitvi proračuna,
- izvršuje proračun občine,
- daje skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblašteni predlagatelji,

- izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov skupščine in posameznih zborov,
- skrbi za izvajanje politike ljudske obrambe, določa predlog obrambnega načrta občine in skrbi, da upravni organi pripravljajo in dopolnjujejo načrte svoje dejavnosti za delo v izjemnih razmerah,
- vsklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov in strokovnih služb za izvajanje zakonov in drugih predpisov, izvrševanje politike odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine in nadzoruje zakonitost njihovega dela,
- predlaga ustanovitev ali odpravo občinskih upravnih organov in strokovnih služb, ki jih po statutu ali odloku ustanovi skupščina občine in predlaga ukrepe za izboljšanje njihove organizacije in dela,
- daje soglasje k notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v občinskih upravnih organih in strokovnih službah,
- daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo,
- ustanavlja svoja stalna in občasna delovna telesa za opravljanje določenih nalog iz svoje pristojnosti,
- opravlja druge zadeve določene z ustavo, zakoni, tem statutom in drugimi predpisi skupščine občine.

212. člen

Izvršni svet lahko sklepa družbene dogovore, dogovore in samoupravne sporazume, s katerimi se izvaja v odlokih in drugih predpisih, v družbenem planu in drugih splošnih aktih izražena politika skupščine občine.

213. člen

Izvršni svet pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti sodeluje z ustreznimi organi samoupravnih interesnih skupnosti, družbeno-političnih organizacij, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini.

214. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov.

Število podpredsednikov in članov izvršnega sveta določi skupščina občine.

Predsednika izvršnega sveta voli skupščina občine na podlagi mnenja komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve.

Predsednik, podpredsednik in člani izvršnega sveta so izvoljeni, če so dobili najmanj 2/3 glasov vseh delegatov vsakega zbora.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje skupščina občine na predlog predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve predstojnike občinskih upravnih organov.

Predsednika in člane izvršnega sveta ter funkcionarje, ki vodijo občinske upravne organe, voli oziroma imenuje skupščina občine za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni še za štiri leta.

Člani izvršnega sveta in drugi funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe, so lahko izjemoma ponovno izvoljeni oziroma imenovani še za štiri leta, če to zahtevajo posebno upravičeni razlogi, o katerih odloči skupščina občine. Za predsednika izvršnega sveta je lahko ista oseba izvoljena samo dvakrat zaporedoma.

Član izvršnega sveta ne more biti hkrati član delegacije. Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati skupščini občine razrešitev posameznih članov izvršnega sveta in izvolitev novih.

215. člen

Člani izvršnega sveta ne morejo biti predsednik ali član organa upravljanja organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, predsednik ali član izvršnega organa upravljanja v teh organizacijah in skupnostih, individualni poslovni organ organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti, predsednik ali član kolegijskega poslovnega organa takšne organizacije in skupnosti, kot tudi ne druga oseba, katere funkcija v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji in skupnosti je nezdružljiva s funkcijo člana izvršnega sveta skupščine občine.

216. člen

Predsednik izvršnega sveta dela in odloča o delu v izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi ter spremlja in skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja izvršni svet.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta, ki ga sam določi.

217. člen

Izvršni svet dela in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na sejah.

Izvršni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina vseh članov izvršnega sveta.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

218. člen

Izvršni svet obvešča skupščino občine oziroma posamezne zборе o svojem delu, o izvajanju odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov ter o izvajanju politike skupščine občine na njihovo zahtevo, po lastni iniciativi, najmanj pa enkrat letno.

Izvršni svet lahko predlaga skupščini občine oziroma pristojnemu zboru, da odloži obravnavanje predloga odloka ali drugega splošnega akta skupščini.

219. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta skupščine občine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor skupščine občine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

O vprašanjih zaupnice izvršnemu svetu obravnava in odloča skupščina občine.

Če skupščina občine izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

220. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej skupščine občine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanjih iz področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

221. člen

Člani izvršnega sveta so odgovorni za izvajanje smernic in stališč izvršnega sveta o vseh zadevah, ki jim jih poveri izvršni svet in za delo upravnih organov, ki jih vodijo.

Člani izvršnega sveta so za izvajanje politike skupščine občine ter smernic in stališč izvršnega sveta, ki jim jih poveri izvršni svet odgovorni skupščini občine in izvršnemu svetu.

Člani izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost poročati izvršnemu svetu o problematiki na delovnem področju, za katero so odgovorni in dati pobude in predloge za reševanje vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta.

222. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pripravo predpisov in drugih splošnih aktov za katere predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih, samoupravnih, družbenoekonomskih odnosov in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter udeleževati se obravnavanja in odločanja o vseh vprašanjih, o katerih odloča izvršni svet.

223. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organov družbenopolitičnih skupnosti, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanjih iz njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so dolžni dati podatke in pojasnila.

224. člen

Izvršni svet lahko kolektivno odstopi.

Odstopi lahko tudi predsednik izvršnega sveta ali vsak njegov član.

Odstop predsednika ali večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma njegov član mora svoj odstop obrazložiti.

225. člen

Če odstopi predsednik izvršnega sveta, če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je bila izglasovana nezaupnica, izvršuje izvršni svet svojo funkcijo do izvolitve novega izvršnega sveta.

226. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati skupščine občine.

227. člen

Skupščina občine z odlokom podrobneje določi organizacijo izvršnega sveta, način njegovega dela, razmerja izvršnega sveta do skupščine občine in njenih organov, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih in drugih skupnosti, ustanavljanja delovnih teles izvršnega sveta in druga vprašanja pomembna za delo izvršnega sveta.

VII. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

228. člen

Zadeve državne uprave iz občinske pristojnosti opravljajo občinski upravni organi in strokovne službe. Občinski upravni organi izvršujejo zakone in druge predpise, odloke in druge splošne akte ter politiko, ki jo je določila skupščina občine in izvršni svet in zagotavljajo izvrševanje določene politike.

Občinski upravni organi odgovarjajo za stanje na področjih za katere so ustanovljeni, spremljajo stanje in razvoj na teh področjih, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij izvršnemu svetu in skupščini občine.

Občinski upravni organi pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe skupščine občine, posameznih zborov, izvršnega sveta ter drugih organov skupščine občine.

Občinski upravni organi samostojno odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte kadar so za to pooblašteni ter opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov in drugih predpisov ter splošnih aktov.

229. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovorni skupščini občine in izvršnemu svetu.

Občinski upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati v skladu z načelnimi stališči in smernicami skupščine občine in izvršnega sveta.

Občinski upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

230. člen

Občinski upravni organi s svojim delom zagotavljajo učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti in delovnih organizacij posebnega družbenega pomena, občinski upravni organi sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja, sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti enakopravno odločajo s skupščino občine.

231. člen

Občinski upravni organi se ustanovijo kot individualno vodeni ali kot kolegijski upravni organi.

Individualno vodeni upravni organi se ustanovijo na področjih na katerih je izvrševanje določene politike, zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov v celoti ali v znatnem obsegu v pristojnosti upravnega organa.

Kolegijski upravni organi se ustanovijo na področjih, na katerih je potrebno za opravljanje upravnih, strokovnih in drugih zadev zagotoviti usklajevanje več družbenih dejavnosti oziroma stalno in organizirano koordinacijo in sodelovanje upravnih organov s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter družbenopolitičnimi organizacijami ali povezovanje in usklajevanje pri izvrševanju nalog, ki so skupnega pomena zaradi zagotavljanja enotnosti pri izvajanju dogovorjene politike, pri izvrševanju zakonov in drugih predpisov ter splošnih aktov.

232. člen

Strokovne službe ustanovi skupščina občine na predlog izvršnega sveta z odlokom.

Strokovne službe imajo položaj občinskega upravnega organa.

233. člen

Podrobnejšo organizacijo občinskih upravnih organov in strokovnih služb, delovno področje in naloge ter razmerja do skupščine občine in izvršnega sveta, družbenopolitičnih organizacij, delovnih in samoupravnih organizacij in skupnosti v občini, določa skupščina občine z odlokom.

234. člen

Občinske upravne organe vodijo predstojniki. Predsednik kolegijskega organa je predstojnik tega upravnega organa.

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa in skrbi za uspešno izvrševanje nalog ter za pravilnost in zakonitost dela.

235. člen

Predstojnik upravnega organa je za svoje delo in za delo organa, ki ga vodi ter za izvrševanje sklepov in smernic skupščine občine in izvršnega sveta osebno odgovoren skupščini občine in izvršnemu svetu.

236. člen

Predstojnik upravnega organa je dolžan poročati skupščini občine, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

237. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom skupščine občine, izdanim na podlagi zakona določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma da ne smejo objaviti.

238. člen

Delavci, ki opravljajo naloge občinskih upravnih organov, sestavljajo eno ali več delovnih skupnosti.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovnih skupnosti upravnih organov se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakonov ter predpisov skupščine občine.

Skupščina občine zagotovi sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, zahtevnost in obseg nalog teh organov.

239. člen

Z odlokom skupščine občine izdanim na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da na področju svoje dejavnosti urejajo s svojimi akti določena razmerja širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z odlokom skupščine občine izdanim na podlagi zakona se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, ter pravice skupščine občine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

VIII. DRUŽBENI SVETI

240. člen

Ustanovijo se družbeni sveti, katerih naloga je stalno sodelovanje med organi skupščine občine in družbenopolitičnimi organizacijami v občini (občinska konferenca ZKS, občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet).

Družbeni sveti zagotavljajo demokratično izmenjavo mnenj, družbeno koordinacijo in oblikovanje stališč teh organov in organizacij glede določanja ter izvajanja politike in izvajanje družbenega nadzora nad delom izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

V delu družbenih svetov se zagotovi tudi sodelovanje ustreznih znanstvenih in strokovnih dejavnosti.

Družbeni sveti se ustanovijo z odlokom skupščine občine v skladu z družbenim dogovorom. Z odlokom se določi področje dela, sestav in način dela (družbenih svetov).

241. člen

Družbeni sveti se lahko ustanovijo tudi pri posameznih upravnih organih ali za posamezna področja upravnega delovanja za obravnavanje vprašanj, ki se nanašajo na izvajanje politike in izvrševanje zakonov in drugih predpisov, odlokov ter drugih splošnih aktov, kot tudi za spremljanje dela teh organov in izvrševanje družbenega nadzora nad njihovim delom.

Družbene svete iz prejšnjega odstavka ustanovi s predpisom izvršni svet na podlagi družbenega dogovora in v skladu z odlokom skupščine občine. V predpisu se določi področje dela, sestav in način dela teh družbenih svetov.

IX. AKTI SKUPŠČINE OBČINE IN NJENIH ORGANOV

242. člen

Skupščina občine in njeni organi sprejemajo predpise in splošne akte ter druge akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

243. člen

Sprejem predpisa ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, komisije skupščine občine oziroma zbora in samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem predpisa ali splošnega akta, ki je v pristojnosti drugega zbora.

244. člen

Predlagatelj odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejema skupščina občine, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če je predlagatelj odloka oziroma drugega splošnega akta drug pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

Skupščina občine je pred sprejetjem takega akta dolžna obravnavati mnenja izvršnega sveta.

245. člen

Odloke in druge splošne akte sprejema skupščina občine v dvofaznem ali enofaznem postopku.

Skupščina občine sprejema v dvofaznem postopku odloke in druge splošne akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov oziroma samoupravnih organizacij in skupnosti ali če jim nalaga nove materialne obveznosti.

Določbe drugega odstavka tega člena ne veljajo za sprejemanje odlokov o začasnih ukrepih.

246. člen

Predpis ali splošni akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh delegatov tega zbora.

247. člen

Predpis ali drug akt, pri katerem sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori skupščine občine ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti, oziroma h katerem je po tem statutu družbe-

nopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če ga zbori skupščine občine ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo v enakem besedilu oziroma v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbori skupščine občine ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne zedinijo glede besedila predloga predpisa ali drugega akta ali če predlog predpisa oziroma drugega akta ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oziroma ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, postavijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori skupščine občine oziroma skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora skupščine občine ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta.

248. člen

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo odloka o začasnih ukrepih in izdela predlog takšnega odloka, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbene skupnosti občutna škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbenega pomena.

Odlok o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti.

Če zbori oziroma zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo odloka o začasnih ukrepih v enakem besedilu, lahko izvršni svet predlaga obravnavo na skupni seji vseh zborov. Zbori na skupni seji veljavno sklepajo o odloku o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča večina delegatov vsakega zbora. Odlok o začasnih ukrepih velja, če je bil sprejet z večino glasov navzočih delegatov.

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi do sprejema dokončnega akta, vendar najdalje eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

Če proračun do dneva, ko bi moral začeti veljati, ne more biti sprejet se financiranje začasno izvaja na temelju proračuna iz prejšnjega leta.

249. člen

Vse druge akte, razen predpisov in splošnih aktov, sprejemajo skupščina občine in njeni organi z večino glasov navzočih delegatov, če s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

250. člen

Postopek za sprejemanje predpisov in splošnih ter drugih aktov skupščine občine in njenih organov se natančneje določi s poslovnikom.

251. člen

Predpis ali splošni akt mora biti objavljen v Uradnem listu SR Slovenije in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov, se lahko določi, da začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun ter predpisi, ki so izdani za njuno izvrševanje, se uporablja za čas, za katerega veljata družbeni plan oziroma proračun.

252. člen

Predpis ali drug splošni akt skupščine občine velja za območje občine, če ni v predpisu ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

X. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

253. člen

Delo skupščine občine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samo-

upravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

254. člen

Seje skupščine občine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v skladu s poslovníkom lahko sodelujejo pri delu skupščine.

255. člen

Skupščina občine, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

256. člen

Skupščina občine in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti samoupravne interesne skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in sredstvi javnega obveščanja.

257. člen

O delu skupščine občine in njenih organov obveščajo javnost predsednik skupščine občine, predsedniki zborov, predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

258. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne in pooblaščenice za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost in ki se ne smejo objaviti.

259. člen

S področja dela skupščine občine in njenih organov so tajni in se ne smejo objavljati:

- podatki iz občinskega obrambnega načrta,
- podatki iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,
- podatki o organizaciji civilne zaščite,
- podatki o orožju, oprepi in objektih ljudske obrambe,
- drugi podatki, za katere tako sklene skupščina občine.

260. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambo države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

XI. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

261. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

262. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v skupščini občine in njenih organih, ki ga voli ali imenuje skupščina občine je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Skupščini občine so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje skupščina občine.

263. člen

Funkcionarji skupščine občine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti in ocene njegovega dela lahko skupščina občine funkcionarju postavi vprašanje njegove zaupnice, ga odpokliče ali razreši funkcije.

264. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Skupščina občine iz prejšnjega odstavka in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi in ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

265. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravnice, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XII. SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

266. člen

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje občina z mestom Ljubljana, drugimi občinami, s SR Slovenijo ter drugimi organizacijami in skupnostmi v skladu z ustavo, tem statutom, statutom mesta Ljubljana, drugimi predpisi ter sklenjenimi družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbenopolitičnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami in skupnostmi spodbujajo in uresničujejo skupščina občine in njeni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oziroma dejavnosti.

267. člen

Pri uresničevanju svojih pravic obveznosti v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom skupščina občine sodeluje s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

268. člen

Skupščina občine in njeni organi sodelujejo pri izvrševanju pravic in dolžnosti občine s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi. Pri uresničevanju tega sodelovanja skupščina občine in njeni organi zlasti:

- izmenjujejo mnenja, predloge in stališča pri obravnavanju zadev z vseh področij družbenega življenja ter tako zagotavljajo enotno in usklajeno politiko ter enoten in usklajen razvoj v mestu in občini.
- predlagajo v obravnavo vprašanja iz pristojnosti mesta Ljubljana ter sprejem odlokov in drugih splošnih aktov,
- sodelujejo pri oblikovanju programov dela skupščine mesta Ljubljana in njenih organov.

Za reševanje vprašanj, pomembnih za občino in mesto, sodelujejo skupščina občine in njeni organi s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi tudi tako, da ustanavljajo skupne organe in organizacije, združujejo srečstva, organizirajo in izvajajo skupne dejavnosti za reševanje posebnih vprašanj ter razvijajo druge oblike sodelovanja.

269. člen

Skupščina občine in njeni organi sodelujejo s skupščino Socialistične republike Slovenije in njenimi organi v zadevah, ki so skupnega pomena za občino in Socialistično republiko Slovenijo. Skupščina občine in njeni organi dajejo predloge, mnenja in stališča o predlogih aktov in drugih vprašanjih, ki jih obravnavajo skupščina Socialistične republike Slovenije in njeni organi.

270. člen

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen skupaj z njimi ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalne in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo in sklepajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve skupnega pomena se določijo z dogovorom občin in v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravi med delovnimi ljudmi in občani v temeljnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

271. člen

Zaradi utrjevanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, negovanja vrednot socialistične revolucije, razvijanja socialistične samoupravne družbe in zaradi potrebe po razvijanju medsebojnega sodelovanja na družbenopolitičnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih družbenega življenja, občina sprejme listino o pobratenuju z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji.

Listino o pobratenuju sprejme v imenu občine skupščina občine.

Z listino o pobratenuju občini določita program medsebojnega sodelovanja in način sprejemanja programa.

272. člen

V skladu s sprejeto zunanjo politiko Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki temelji na načelih neuvrščenosti, aktivne miroljubne koeksistence, nevmešavanja v notranje zadeve in na prizadevanjih za svetovni mir, sodeluje občina z organizacijami v tujini.

XIII. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

273. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo: skupščina občine, njeni zbori ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

274. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta in o uvedbi postopka za spremembo statuta odloča skupščina občine na seji vseh zborov.

275. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi posebna komisija skupščine občine osnutek sprememb statuta in ga predloži skupščini občine. Osnutek sprememb statuta da skupščina občine v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda posebna komisija skupščine občine predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora skupščine občine.

276. člen

Posamezne določbe statuta se zaradi uresničevanja statuta v skladu z njegovimi temeljnimi načeli lahko razčlenijo ali dopolnijo s statutarnim sklepom. Statutarni sklep se sprejema po enakem postopku in ima enako veljavo kot sprememba statuta.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

277. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih mora po določbah tega statuta sprejeti skupščina občine, morajo biti sprejeti najkasneje do 31. 12. 1978.

Do roka iz prejšnjega odstavka morajo biti s tem statutom usklajeni tudi predpisi skupščine občine in njenih organov, sprejeti pred uveljavitvijo tega statuta.

278. člen

Delovna telesa skupščine občine nadaljujejo z delom v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječih predpisih skupščine občine.

Upravni organi in službe nadaljujejo z delom v okviru pristojnosti, ki jih imajo po veljavnem odloku skupščine občine.

279. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine, ki ga je sprejela skupščina občine na seji dne 28. 2. 1974.

280. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

PREDLOGI IN PRIPOMBE:

PREDLOGI IN PRIPOMBE:

PREDLOGI IN PRIPOMBE:

PREDLOGI IN PRIPOMBE:

PREDLOGI IN PRIPOMBE:

